

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 28.

Chicago, Ill. 13. julija 1906.

Leto V.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Iz različnih kronovin se poroča o kmetjskih nemirih, posebnost pa v kronovinah Samara iz Saratow je položaj jako kritičen.

Suša je sicer vze prenehala, pa deževje je nastalo prepozno in žito ni moglo dozoreti. Živino so skoraj vsi za slepo ceno prodali, ali pa jo puščajo stradajočo po polju in pašnikih.

Državne žitnice so vse prazne, kajti lansko leto je tudi vladal glad in so bili primorani celo zalogo izprazniti in jo razdeliti med stradajoče kmete.

Sedanje nemire, kateri vedno bolj in bolj naraščajo, je provzročil glad.

Kmetje si s silo iščejo živeža, da prežive sami sebe in družino.

V Voronežu je prišlo do najhujših spopadov med kmetji in vojaštvom, v katerem je bilo veliko številno kmetov ubitih in ranjenih.

Velepomestniki iz dežele prihajajo v velikem številu v Petrograd ter naprosujejo vlado, da jim pošlje vojaštvo na pomoč proti kmetjskim upornikom.

Izjavili so, da niso varni na svojem posestvu brez vojaške straže.

Vlada jim je na to prepustila nekoliko kozakskih oddelkov, s katerimi so se potem podali na svoja posestva.

Vojno sodišče v Kronstadtu je admiralu Rožestvenskija oprostila krivde nepravilne predaje v pomorskem boju z Japonci. Štiri druge višje častnike pa je obsodilo k smrti, vendar se ta obsodba ne bode izvršila, kajti kakor se sliši jih bode car pomilostil in kaznoval le s zrgubo vojaške časti in raznovrstnih pravic.

Poulični obhodi in razni kravali so sedaj v Petrogradu in Moskvi na dnevnem redu.

V Moskvi je pričelo 7.000 v Prokarovski železnarni nastavljenih ljudi štrajkati, ter stavijo nemogoče zahteve.

Ker se jim ni ugodilo, so se podali po mestu ter uganjali tak kraval, da je moralo priti vojaštvo, katero jih je razkropilo.

To množico razgnati so dobili prvotno povelje kozaki, a ti se niso povelju udali, ter so se branili nastopati proti delavcem.

Tudi ena druga stotnja se je branila streljati na delavce. Radi tega so jo razorožili, ter zaprli.

AVSTRILIJA.

Austrijski načrti.

Naučno ministrstvo je odredilo, da je na hrvaški in na italijanski gimnaziji v Zadru napraviti tečaj za albanski jezik. Ker v Avstriji sami živa duša ne potrebuje tega jezika, ni dvoma, da si hoče država vzgojiti ljudi, ki jih bo lahko porabila, kadar pride Albanija v avstrijsko sužnost. Da, dalekosežni so avstrijski načrti in merijo na to, da postanejo balkanski narodi podložniki Avstrije in ne svobodni in neodvisni.

NEMOJA.

Nemški prestolonaslednik je dobil potomca. Njegova soproga kronprinceznja Cecilija mu je porodila sina.

Cesar, kateri se veseli, da je postal stari oče, pa namerava prilikom tega dogodka izdati amnestijo, s katero bi posebno politične hudo delce oprostil zapora.

Kronprinc sam, pa je vsakemu topničarju, kateri so oddajali "satut" ob porodu prestolonaslednika,

daroval vsakemu po 10 mark. Princeznja Viktorija pa je med svojo služabništvo razdala ves svoj šampanjec. Pač vsakemu svoje veselje.

Nemška justica.

Kradljivko kneginjo Wrede, kateri je po raznih hotelih kradla dragocenosti, je nemško sodišče obsodilo v — zdravilišče. — Spoznali so jo, da boleha na kleptomaniji.

Njenega sluga pa, kateri je tatvino ovažil, pred ovažbo pa pisal kneginji, da če mu ne pošlje primerni znesek, da jo sodišču ovadi, tega pa je sodišče obsodilo v devetmesečno ječo.

Prav prava nemška justica!

Znižane cene prekmorske vožnje.

Hamburg — Amerika — parobrodna družba, ki posluje med Hamburgom in New Yorkom, je sklenila prevoznino v medkrovu znižati za 10 mark. Promet te črte je bil zadnje čase tako velik, da ni mogla vse izvršiti, radi tega pa je pustila sedaj napraviti par novih parnikov, da bo na ta način lahko izvrševala naročila, ob enem pa je tudi prevoznino znižala.

ŠVICA.

Neki švicarski list, kateri je ob enem tudi glasilo zveze delavk, poroča v svoji drugi številki, kako se v Luzernskih tovarnah postopa z delavki.

Delavke morajo žeblje, zavijake in tak stvari v zaboje spravljati in dobivajo pri 10 in pol urnem dnevnem delu dnevne po 1.40 frankov na dan. To ne znaša niti 3 cente našega denarja na uro.

Nekatere so potem tako srečne, da dobivajo na mesec od 40 do 60 frankov.

Menile so si pa nekoliko svoj položaj zboljšati in da vabilo delavske zveze so se pridružile shodu, na katerem so se zavzemale za povišek plače, ustanoviši ob enem svojo zvezo.

Drugi dan po shodu je pustil oskrbnik tovarne poklicati dekleta in jim je sledeče govoril:

"Jaz Vam hočem povedati izid Vašega shoda:

• Vas so naščuvali, posebno pa Vas je naščuvala neka delavka, katera je prišla pred enim mesecem v našo tovarno, samo za to, da Vas pregovori k ustanovitvi Vaše organizacije.

Naši gospodi pa tega ne morejo videti, in Vam ne bodo plače zboljšali, pač pa še poslabšali.

• Jaz sem odgovoren za Vaše delovanje, naj si bode tukaj ali zunaj in radi tega Vam povem, da tudi jaz ne vidim rad, če se shodov udeležujete.

• Uvidevam tudi jaz, da z Vašim zaslužkom se ne morete preživeti, radi tega tudi prašam vsako na novo došlo delavko, če ima kaj družega postranskega zaslužka ali celo premoženja. Zatorej jaz mislim, da bomo vže sami vse uredili — obrnite se le do mene — in Ve ne potrebujete nobene organizacije."

Komentarja o vsem tem pač ni potreba, vendar kjer bi se najbolj podprl dokaz o izkoriščevalnem namenu, kakor tukaj.

VELIKA BRITANIJA.

Jako kratak proces so napravili brezposelni v Manchesteru.

Zaplenili so blizo mesta nekoliko neobdelanega polja, ter izrekli, da ga hočejo za se obdelovati. Polje je bilo last neke cerkve in duhovniki so se hitro podali k sodišču zahtevas, da se brezposelne prepodi.

Seveda sodišče je temu ugodilo in je z vojaštvom pustilo reveže pregnati.

Ameriške vesti.

Bojé se javnega pranja.

Pittsburški milijonar Hartje, kateri je svojo ženo obdolžil, da je občevala z nekim zamorcem, kakor tudi s svojim kočjažem je odstopil od tožbe za ločitev zakona hotoč s tem preprečiti veliki škandal, v katerem so najodličnejše Pittsburške rodbine zapletene.

Kakor se iz tega vidi, se milijonar Hartje in njegovi pristaši boje javnega pranja svojih umazanosti, gospa Hartje bode pa še lahko nadalje občevala z zamorcem, ali belokočcem, in če ji še ta dva zadostovala ne bodeta si lahko najme še Indijanca ali pa Japonca. — No, dober tek gospod in gospa Hartje!

Linčari.

Nekega zamorca, kateri je v Chikasha, I. T., 16letno hčer farmerja Robinsona posilil, so ga v bližini vasi Bradley vjeli, ter ga kar na kratkem obesili na bližnje drevo. Mrtveca so potem sežgali.

Zamorec je, predno so ga linčali, priznal svoje dejanje, in se ni ko so ga prijeli nič zoperstavljal. Imenuje se Cliff Mays in je iz Teksasa doma.

Pri linčanju je bilo navzočih 400 oseb. Predno ko je linčani umrl je molil in prosil Boga, da mu grehe odpusti.

Sežgano truplo so pokopali pod drevesom, na katerega so ga obesili.

V cirkusu.

V Aurori, Ill., je dne 30. junija razsajala strašna nevihta, katera je napravila po vsi okolici ogromne škode.

Vihar je velikanski šotor cirkusa bratov Ringling podrli, ravno ko se je predstava vršila. Žalibog sta bila dve osebi ubiti, več pa ranjenih.

Gledalcev je bilo v cirkusu nad 10.000, med katerimi je nastala prava panika.

Otroci, žene in možje so letali kakor obnoreli iz enega konca v drugi — vsi so kričali in se obnašali popolnoma brezumno in velika čuda je, da ni bilo še večje nesreče.

Ljubezni ljudski zastopniki.

Poslanec Southwick iz New Yorka je prišel dne 29. junija t. l. pijan v zbornico. Oglasil se je k besedi, ter govoril o nepravosti ljudstva; pri tem govoru pa je tudi razžalil poslanca Bartletta iz Georgije, kateri se je z odprtim nožem vrgel nad Southwika.

Drugi poslanci so pretepajoča kolega razdružili.

Haywood nominiran gubernijem.

Coloradski socialisti so Wm. D. Haywooda, tajnika zapadne premo-garske federacije, kot Coloradskim gubernijem nominirali. Haywood je s svojimi sodruzi še v Idahski ječi.

Upton Sinclair.

Upton Sinclair, kateri je spisal roman "The Jungle", je od socialistične stranke v Trentonu, N. J., nominiran kandidatom za v kongres.

John D. Rockefellerjev povratek.

Oblastno je sedel v svojem \$75.000 avtomobilu, se peljal skozi portal za \$65.000 nadalje po ulici za \$35.000 do \$20.000 vrednih mramornatih stopnjic.

Biljonar se je ustavil, ter s smehljajočim obrazom ogledoval svoje bližnje \$500.000 vredno posestvo.

Čez to posestvo se vidi drugo za \$90.000, na katerem je umetno jezero, katero je Rockefellerja stalo

\$125.000.

Tam od zadaj se pa nahaja v miščen vrt spremenjen hribček, katera sprememba je tudi zahtevala \$80.000.

Biljonar se razkošno usede v \$2.000 vreden stol in steguje svoje ude na verandi, ki je stala \$160.000.

To je zadovoljnost, je mrmral sam pri sebi. Po "napornem in trudopolnem" delu sem se povrnil sem, kjer se najbolj počutim in najraje zahajam v 60 milijonski klub, ker je največ razvedrila.

Podal se je na to v 400.000 dolarsko palačo, kjer si je naročil obed, za malenkostno svoto \$1.500.

Drzen ropar.

V Bermudi, Cal., je neki cestni ropar v teku enega dneva oropal osem poštnih voz, ter pobral ves denar in druge vrednosti. Oropal je tudi na vozu nahajajoče se potnike.

Kakor se od tam poroča, se je policiji posrečilo tega drznega roparja uloviti.

Linčali pretepalca svoje žene.

Med zakonskima Bryant v Indianapolis je vže od nekdanj sem vladala neko v protislovju z zakonsko zvestobo in ljubeznijo stoječe razmerje.

V pondeljek je mož Bryant prišel pijan domov, ter je svojo boljšo polovico prav dobro naklestil.

Sosedje, videvši to so prišli ženi na pomoč, pričeli so Bryanta pretepati in sicer tako dolgo časa, dokler ni umrl.

Storilce so zaprli, ki pa izjavljajo, da niso imeli namena Bryanta umoriti, pač pa mu dati le nekoliko lekcije, ker je svojo ženo pretepal.

Samo tisoč potrebnih?

D. Devine, predsednik podporne-ga društva v San Francisco, je svojemu finančnemu komiteju izpovedal, da pričakuje v kratkem, da ne bode treba več podpor izdajati.

Izveti so le isti, katere je moralo mesto vže preje izdrževati in katerih število znaša le 1.000 oseb. Te osebe stanujejo v posebnem šotoru v Gate parku.

Velikansko vseljevanje.

Število vseljencev v fiskalnem letu 1905—06 je preseglo vse dose-danje vseljevanje.

Od 30. junija 1905 do 30. junija 1906 se je vselilo v združene države 1.062.154 oseb, toraj za 199.075 več, kakor prejšnje leto.

V temu letu je prišlo samo iz Avstrije 275.693 naseljencev; iz Italije 221.479, iz Rusije 184.897 iz Anglije 137.057 in iz Skandinavije 60.625 izseljencev.

Med tem letom je 125.000 židov osrečilo združene države.

Naseljenci so imeli za 19 milijonov dolarjev gotovega denarja, a od leta 1820 pa do danes se je iz Evrope priselilo 24 milijonov oseb.

Zopet enega manj.

Znani borzijanec Norman Leopold se je dne 9. t. m. v New Yorku v Astorija hotelu ustrelil. Zgube na borzi je uzrok njegovega čina. Na borzi si je ta pridobil velikanskega premoženja, a v zadnjem času je imel smolo ter je na borzi lepo število tisočakov zgubil.

I. B. Sloan kaznovan.

I. B. Sloan iz Oyster Bay-a, kateri je poveljnik predsednikove telesne straže, je fotografa Le Gendre, kateri je v Oyster Bayu hotel fotografirati predsednika, še precej močno udaril.

Sodišče je imelo o tem razpravo in je gardista Sloana, kaznovala z \$10.

CHICAGO.

Razposajenost severno ameriških milijonarjev presega vže vse meje. Znana je razkošnost, katera je udomačena pri raznih veseljah in pojedinah, katere uprizorjajo ti milijonarčki. Vender vse dose-danje razkošnosti je ovrgel s svojim činom prezident čikaškega mesarskega trusta in to pred nekoliko dnevi.

Povabil je razne mogotce k obedu. V sredi obeda je povabil svoje prijatelje v klet, kjer jim je odprl ledenico, v kateri se je nahajala velika skleda, v tej skledi pa velika klobasa. Predsednik je povedal, da je ta klobasa tako draga, da stane en gram klobase \$25.37, ob enem pa jamčil, da je meso sveže in zdravo.

(Klobasa je tehtala 20 funtov, na tak način bi cela klobasa stala 1 milijon mark.) Ko se je nekemu gostu pa zdela vrednost te klobase nekoliko previsoka, mu je prezident odgovoril: "Kaj pa mislite? Jaz sem samo mesnemu ogledniku plačal \$18.000, da je zamolčal o nezdravem mesu, katerega se je porabilo pri izdelku te klobase."

Mesarski baroni se perejo.

Skupni komite "Illinois Manufacturers Association" in "Chicago Commercial A.", katere so bile pooblašene preiskovati čikaške klavnice so izrekli, da je položaj v klavnica-h prav dober, in tam pripravljeno meso zdravo in čisto.

Kako pa ie s snago se pa vidi iz sklepa, katerega so objavili baronom.

Predlagali so:

Odstranitev starih klavniških oddelkov.

Stroga izvedba protipljuvalni odredbi.

Napravo modernih stranišč ali toaletnih sob.

Druge, boljše pode v prostorih, kjer se živino kolje.

Boljšo svetlobo in ventilacijo v prostorih, kjer se meso pripravlja. Okna morajo biti zamrežena, da ne bodo prihajale muhe in enake živalice na meso.

Vsakdanje snazenje delavske obleke.

Bolnica za — obolelo živino.

Ti predlogi pač zadostno kažejo nedostatke, kateri so sedaj po klavnica-h vladali. Vsaka nadaljna kritika je pač brezpotrebna.

Slovenski delavski pevski zbor "Orel"

se tem potom zahvaljuje slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk njegovega izleta v So. Chicago. So-sebno se v prvi vrsti zahvaljuje bratskim pevskeemu zboru — "Slovanu" iz So. Chicago, in hrvaškiemu pevskeemu zboru "Zora" iz Chicago, katera sta s svojim vrlim nastopom pripomogla k temu, da se je naša veselica tako dobro obnesla.

Vsim udeležnikom pa še končno izrekamo svojo zahvalo na njih udeležbi, ter naprosimo, da nas tudi pri prihodnjih naših prireditvah počaste s svojo prisotnostjo.

Odbor.

Glavni urad S. N. P. Jednote, naznanja vsem istim družstvom, katere so naročile oziroma naročajo društvene znake, da so isti pošli, in kakor hitro bodo zgotovljeni drugi, se jim bode takoj naročene odposlali.

Dragim prijateljem in znancem!

Ker mi ob odhodu iz Chicago se mi možno posloviti od svojih prijateljev in znancev, poslavljam se tem potom ter jim kličem kreplj "Na zdar!"

Rajko.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

Tretji del.

XVII.

— Ekselencia, je rekel Konrad, prišel sem Vas opozoriti na svojo ženo. Prisegel sem cesarju zvestobe do smrti, zvestobo v vseh slučajih življenja, svoji ožji domovini sem udan iz vsega srca in zato si štejem v dolžnost, da Vam razkrijem, kar sem zaupno izvedel.

Generalni intendant in policijski komisar sta molče sedla, Konrad pa je nadaljeval.

— Odkar je moja žena tu, sem vedno mislil, da se mi približuje z namenom, da bi bila preskrbljena za vse življenje, kajti da bi me ljubila — to je izključeno. Toda danes zjutraj me je obiskal star znanec, kurat Svetlin, in kar sem od njega izvedel, mi je dalo povod, da sem prišel sem. Kurat Svetlin stanuje v isti hiši, kakor moja žena. Opazoval jo je že dlje časa, ker se mu je zdelo sumljiva, in danes ji je obdolžil, da je avstrijska vohunka.

— Ni mogoče! Ta pobožna ženska, ki živi tako izgledno — pa vohunka! Tako je vzkliknil policijski komisar Toussaint, grof Chabrol pa je le z začudenimi pogledi motril Konrada.

— Nikar ne mislite, je rekel Konrad, in je zardel do las, da sem Vam prišel to povedati, ker bi se rad odkrižal svoje žene. Nekaj časa mi je bilo res skrajno neljubo, da je prišla v Ljubljano, in tresel sem se pred mislijo, da izvedo ljudje, kdo da je. Sedaj pa mi je popolnoma vse eno, če je moja žena tu ali če je ni; če živi izgledno ali če se spet uda svojim slabim nagonom. Moja žena je zame mrtva, jaz vidim v Ljudmili Podobnikovi meni popolnoma tuje bitje.

— Nikar se ne opravičujate, gospod kapitan, je rekel grof Chabrol, prepričan sem, da imate najboljšo namene in da Vas ne vodi nikaka maščevalnost.

— Kurat Svetlin mi je prišel danes na vse zgodaj povedat, da tisti mož, ki ga je ponoči policija iskala v Doberletovi hiši v Trnovem, je danes zjutraj prišel k moji ženi in je se sedaj pri nji skril.

Generalni intendant in policijski komisar sta strmela; tako sta bila presenečena, da nista mogla ziniti nobene besede.

— Kurat Svetlin, je nadaljeval Konrad, je prepričan, da je moja žena vohunka in agentinja avstrijske vlade. Po njegovi sodbi se je tudi meni približevala, samo da bi bila varnejša, oziroma da bi me mogla izkoristiti za svoje namene. Prekanjena in zvijačna je moja žena in če je res vohunka in potem agentinja, je skrajno nevarna. Kdo ve, če ne dobite pri nji ključa do različnih, še ne pojasnenih dogodkov. Prosim Vas pa iskreno, postopajte z vso dopustno obzirnostjo. Za svojo osebo sem sicer pripravljen, kljubovati vsemu, kar se zgodi, tudi veliki sramoti, ki me zadene, če se razkrije, da je moja zakonska žena vohunka, ali čim manjša bo ta sramota, toliko boljše jo bom prenašal.

— Gospod kapitan, je rekel zdaj grof Chabrol in segel Konradu v roke, jaz Vas občudujem. Korak, ki ste ga storili, je heroičen. Vsak drugi bi bil pozabil na domovino in na prisego zvestobe, samo da se obvaruje sramote, da mu zapro ženo kot vohunko. Bodite prepričani, da se bo postopalo z vso obzirnostjo, ki je le mogoča.

— Hvala ekselencia! Verujte mi, da sem se silno težko odločil za storjeni korak. Sramota, ki me zadene, bo velika in bridka, ali korist naroda in domovine mi gre čez vse.

Generalni intendant je na to naročil policijskemu komisarju, naj gre osebno v civilni obleki k Ljudmili ter naj pri nji izvrši hišno preiskavo. Če dobi dokazov za njeno krivdo, naj jo na najobzirnejši način odvede na policijo; če pa ne dobi dokazov, naj jo pusti na svobodi in naj le poskrbi, da bo strogo nad-

zorovana.

Ravno ko je hotel Konrad oddati, se je policijski komisar domislil pisma, ki so ga dobili pri Českotu.

— Vi ste dobro znani v Ljubljani, gospod kapitan, je dejal in ponudil Konradu listek. Ali ste že kdaj videli to pisavo.

— To je pisava moje žene, je rekel Konrad določno, ko je prečital listek. Poznam jo — popolnoma zanesljivo.

— Kaj res? Ali se ne motite?

— Ne!

— Potem bo morda čez pol ure razkrita tista nesrečna zarota, ki nam dela toliko skrbi in katera do slej nismo mogli v celoti razkriti.

— Jaz sem vedno mislil, da ima kaksa ženska niti v rokah, je rekel Toussaint, a še v sanjah bi ne bil prišel na to ženo.

Policijski komisar se je takoj v spremstvu dveh detektivov odpravil na pot k Ljudmili; ali ko je prišel tja, je bilo gnezdo izpraznjeno. Pri gospodični Suzani pl. Schmutzenhaus je izvedel, da je zjutraj prišla neka ženska in pripovedovala o dogodkih v oficirskem kopališču in o aretiranju hišnika Českota. Koi nato je Ljudmila odšla z nekimi postarnim gospodom, glede katerega gdč. Suzana ni vedela povedati, kdaj da je prišel v hišo.

Policijski komisar je dal odpreti Ljudmilino stanovanje in je je natančno preiskal. Ljudmila je pustila v stanovanju vso obleko in perilo, a ne enega koščeka papirja, niti enega krajarja denarja.

— Ušla je — je rekel policijski komisar. Čim je izvedela, da je bil Česko pri Günzlerju aretirani, je slutila, da smo pri Českotu dobili njeno pismo, da je prišla v nevarnost, in je pobegnila. A daleč ne more biti, če nima kje v mestu skri-vališča.

Policija je poslala na razne strani patrolje in je v Ljubljani preiskala vse sumljive hiše ali o Ljudmili ni bilo nikjer dobiti sledu.

XVIII.

Kurat Svetlin se je bridko ksal, da je Konrada obvestil o Ljudmilinem početju. Več dni zapored so ga klicali na policijo, h generalni intendant in k državni prokuraturi ter ga tako temeljito zasliševali, da je bil stari mož ves zmeden. Vrh tega pa ga je Kopitar neusmiljeno oštel, da je brez njegove vednosti njuno tajnost razkril Konradu, ki dotlej ni ničesar slutil in je šele sedaj na svoje veliko začudenje izvedel, da je Kopitar že pred meseci prišel Ljudmili na sled ter z njeno pomočjo razkril zaroto.

Francoski organi so imeli sedaj čez glavo posla; vlada jih je naganjala na delo, a siromaki niso mogli ničesar dognati. Nekaj dni so upali, da jim Günzler kaj razkrije, a Günzler je umrl, ne da bi se prej zavedel. Preiskava se je raztegnila na celo deželo. Hišne preiskave so postale vsakdanje stvari, a razen nekaj pušk in samokresov se ni ničesar dobilo. Policijski komisar Toussaint je sicer prisegel vsak dan, da Ljudmila ni zapustila Ljubljane, ali kje da se skriva, tega vendar ni mogel iztakniti.

Minili so tedni, sneg je skopnel in narava se je začela prebujati iz zimskega spanja. Ljubljana je imela tedaj navado, da je slovesno praznovala prihod pomladi in sicer z izletom na Ljubljani. To leto se je praznovala ta slavnost dne 28. maja. Ob 4. uri popoldne se je od Cojzove hiše na Bregu odpejalo kakih 60 čolnov do Podpeči. Vsi čolni so bili ovenčani z zelenjem in s cveticami. V prvem čolnu je bila nameščena godba. Izleta se je udeležil tudi generalni guverner s svojimi rodbino, dalje vsi odličnejši francoski funkcionarji in prvi ljubljanski meščani. Oficirji so se večinoma z vozovi peljali v Podpeč, ker zanje ni bilo dobiti zadosti čolnov. Seve, da se je v Podpeči zbrala mnogoštevilna množica ne le iz okolice, nego tudi iz mesta. Za povabljenca je bila pripravljena bogata južina, pri kateri je grof Bertrand napil cesarju Napoleonu in njegovemu sinu, rimskemu kralju. Po teh napitnicah so zagrmeli topi, obenem pa se je dvignil zrakoplov, prvi zrakoplov, ki so ga videli ljubljanci.

Na travniku blizu mostu je bilo narejeno plesišče, kjer se je sukalo več sto parov. Ljubljanska gospoda je le nekaj časa gledala, potem pa se pridružila plesalcem in z njimi vred plesala, dokler se ni stemnilo.

Nazaj orede so bili vsi čolni razsvetljeni z batočniki, tuintam so zašumele in zablestele rakete, od tod in odtam se je čula kaka pesm. Vse je bilo radostno, vse veselo in nihče ni slutil, da je prav ta dan grof Bertrand dobil iz Pariza usodno sporočilo.

Ko so gostje v Podpeči vstopali v čolne, se je vojvodinja Fitz-James ločila od svoje družbe in se približala Mari.

— Zakaj vas ni nikdar k nam, gospodična? je vprašala vojvodinja. Tako se nas ogibate, de se vas tega skoro ne upa vabiti.

— Motite se, visokost, je odgovorila Mara. Jaz se vas čisto nič ne ogibam. Toda moj oče ima kot predsednik trgovskega sodišča mnogo poslov in vsled tega moram jaz voditi vso trgovino.

— Kaj se razumete na to? se je čudila vojvodinja.

— Človek se vsega nauči, sicer sem pa že dolgo prej pomagala očetu, tako da mi je lahko prepustil vodstvo kupčije.

— Če vi ne utesnete k nam priti — ali dovolite, da vas jaz obiščem, gospodična?

Zdaj se je začudila Mara, kajti vojvodinja je bila znana kot jako visoka dama, ki ljubljanskih meščank ni nič prav marala.

— Kar jutri popoldne pridem, gospodična, je rekla vojvodinja, ne čakajte Marinega odgovora. Vi ne morete misliti, koliko Vam imam povedati.

Vojvodinja je stekla k svojim ljudjem, Mara pa je z očetom in z nekaterimi drugimi odšla v svoj čoln, čudeč se, kaj da naj pomeni to približanje vojvodinje Fitz-James.

Dalje pride.

Položaj v San Francisco.

Nedolgo po San Frančiškanski katastrofi smo poročali, da za sedaj naj ne hodijo delavci iskati dela v to mesto.

Pri tem smo se ozirali na skušnjice, ki so se nam nudile prilikom velikega Chicaškega požarja, kajti tu se je pokazalo, da je brezdelavnost, revščina in sila uprizorjalo le delavske demonstracije.

Še bolj hitro, kakor smo pričakovali, se je pa to tudi v San Francisco pokazalo, kajti med delavstvom je vže nastalo neko demonstrativno gibanje, ki ne kaže nič dobrega. Kakor se razvida iz poročil, je sedaj samo 25,000 delavcev uposlenih, a cela velika masa, katera je prišla po zaslužku v to mesto, je brez dela.

Kontraktorji se do sedaj niso ozirali na domače delavce, pač pa so jih na tisoče importirali iz drugih krajev in ti stanujejo sedaj po barakah, katere so pustili kontraktorji postaviti. S tem priklopijo delavce k sebi, kajti družega stanovanja ni možno dobiti. Hišni posestniki so postali po katastrofi pravi požeruhi, kajti najemna stanovanja je še enkrat toliko visoka, kakor preje. Začasno pa zidajo samo trgovinske hiše, in ne stanovanj in vže sedaj je zagotovljeno, da se z zidanjem stanovanjskih hiš še ne prične, pač pa se bodo postavljale le barake za silo in sicer v tolikem obsegu, da bodo spravili družine, ki so brez stanovanja v te barake. Dokler ne bodo barak, stanovalo bode ljudstvo po šotorih.

Zidarji znabiti še zmagujejo plačala visoke najemnine, dninar ali navadni delavec pa tega ne zmore in kakor pravi poročevalec, je stanje delavskih družin vže sedaj nezno in obupno.

Radi tega pa, ker unijski delavci zahtevajo plačilo po lestvici, so kontraktorji sklenili, importirati take delavce, kateri bi ceneje delali, kakor pa unijski delavci.

Neki delavskemu sloju sovražni poročevalec piše: Navaden delavec dobiva sedaj na dan \$2.50 plače,

vender tvrdke so se pobrigale, da bodo dobilo delavca, kateri jim bode delal za \$2, in tudi za \$1.50 na dan.

Da se nasproti temu postopanju množe delavske družbe, je samo ob sebi umevno. Pa tudi neorganizirani delavci se pričenjajo vže upirati. Zbirajo se na shodih in na prvem mestu protestirajo proti nepostavni razdelitvi podpor, kakor tudi proti takozvanim ljudskim kuhinjam, kjer potrebne, ki so primorani pri takih obedovati, ne smatrajo za človeka, pač pa postopajo z njim kakor s živaljo.

Radi tega zahtevajo delavci, da se podporni zneski enako med nje razdele, ter da jih vsakdo lahko porabi za nabavo potrebnih živil ali stvari, ne pa da "podporno društvo rudečega križa" samooblastno pripravlja delavcu smrdljivo juho.

Na tak način se delavcu godi v San Francisco in naša dolžnost je naše rojake in sploh vse delavce pred tem svariti, da za sedaj naj ne hodijo v San Francisco, kajti tam bodo našli le revščino in glad, a kadar se položaj v tolikanj spremeni, da bode se splačalo iskati dela v temu mestu, hočemo delavskemu sloju sporočiti, za sedaj pa: "Ne v San Francisco!"

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

- Robinzon stara izdaja 60c
 - Z ognjem in mečem 2.25c
 - Zbrani spisi Jos. Jurčiča . . . 6.60c
 - Mali vitez I., II. in III. del . 3.50c
 - Kralj Matjaš 50c
 - Ročni slovensko angleški slovar in obratno 60c
 - Potop 3.20c
 - Vstajenje 1.75c
 - Preko morja 40c
 - Kapitanova hči 40c
 - Opatov praporček 35c
 - Zrtev razmer 25c
 - Jana nad Dobrušo 20c
 - Vrtomirov prstan 20c
 - Eno leto med Indijanci 20c
 - Erazem Predjamski 20c
 - May Erj 20c
 - Tiun Ling 20c
 - Knez črni Jurij 20c
 - Strelec 25c
 - Naselnikova hči 20c
 - Pod turškimi jarmom 20c
 - Fran baron Trenk 20c
 - Poslednji Mehikanec 25c
 - Na preriji 25c
 - Naseljenci 25c
 - Stežjosledec 25c
 - Elizabeta angleška kraljica . . 20c
 - V gorskem zakotju 20c
 - Nesrečnica 30c
 - Krvna osveta 20c
 - Za kruhom 20c
 - Spisi Andrejčkovega Jožeta . 1.25c
 - Mlinarjev Janez 40c
 - Zlata vas 25c
 - Deteljica 30c
 - Rodbinska sreča 40c
 - Krištof Kolumb 40c
 - Kortonica 30c
 - Miklova zala 30c
 - Zaroka o polnoči 60c
- Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštnim potom pošlje naročnino.
- Knjige pošiljamo poštne prosto.

Nikel Plate železnica

prodaja za poletno sezono vozne listke po znižani ceni in sicer za Canadsko stran in New England države. Za čas 15 dni bode vozni listek le za \$2 dražji, za 30 dni pa \$4 kakor navadno v eno stran.

Informirajte se v mestnem uradu 107 Adams ulica, Chicago.

Telefon urada Main 39.

Telefon stanovanja 228—Y.

Dr. F. E. Hicklin

La Salle, Ill.

Se priporoča tu živečim Slovonom. Urad ima nad Strausovo prodajalno.

Ozdravljenje oči je moja posebnost.

WODAK - ova GOSTILNA
683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.
TELEFON CANAL 7641

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S
Se priporoča rojakom za obisk
Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje.
Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 4373

ROJAKI POZOR!

1000 mož potrebujeva v
Silver Saloon
461-463, 4th St. San Fran. Cal.
za piti fino Wieland-ovo pivo, kalifornijsko vino in najboljšo žganje in kaditi najfinije unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpologo. Rojaki dobe hrano in stanovanje.
BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

STARA IN IZKUŠENA CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPOLITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA
"CARPATHIA" 13,600 ton.
"SLAVONIA" 10,600 ton.
"PANNONIA" 10,000 ton.
"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.
Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!
F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

Edward Pauch

—gostilničar—
663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.
Znižane cene za porečne slike.

Vaclav Donat

Izdeluje neopojne pljake — sodovico in mineralno vodo.
576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu
+++
Dobro delo, zmerne cene.

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografski atelije
meji Sloveni dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.
1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Kaj zahteva socijalizem?

(Nadaljevanje.)
III.

Današnji, na podlagi plačilnega sistema stoječi način produkcije pospešuje na eni strani nakopičenje imetja v roke manjšine, na drugi strani pa obožanje večine.

Delavec si ne more v sredini bogastva, katerega izvaja, pripraviti najpotrebnejšega pač pa mora v sredi tega stradati, a nezdrave delavnice mu krajšajo življenje, njegov delodajatelj mu pa še pri vsaki priliki kjer le mogoče odteguje kervav zaslužek. Pričuje ga bolehanje in prezgodnja smrt, on nima družinskega življenja, kajti njegov zaslužek še njemu samemu ne zadostuje, če pa ima ženo in otroke, mu morajo tudi slediti v delavnico, da si prisluzijo svoj vsakdanji kruh.

Kedor ječi pod pritiskom takega stanja, vzdiknil bode tudi z nami: "Proč s plačilnim sistemom!"

Proč s plačilnim sistemom! — to je pač glavna zahteva socijalne demokracije, kateri posvečujemo našo agitacijo.

Mesto plačilnega dela s svojim razrednim gospodstvom, naj bi se uvedlo skupno delo (kooperativno produkcijo) s skupnim vžitkom.

Vse delo, ves proizvod naj bode lastnina vseh in izkoriščevanju mora biti tudi konec, ravno tako izvesti se mora tudi uredba produkcije in razdelitev produkta v korist in prid posameznika. Mesto delodajateljev in plačilnih suznjev naj bi bili vsi — le prosti sodrugi! Na taki način bi delo ne težilo nobenega, kajti delo bi postalo dolžnost, katero bi vsakdor rad izpolnil, ko bi uvidel, da ne dela izkoriščevalcu, pač pa za skupnost, katera skupnost je tudi najzobje spojena s posameznostjo. S to uredbo bi pridnega, delaljubnega sodruga ne morila glad, a malomarnemu in lenemu človeku bi bila pa glad — kazn.

Da se pa naše zahteve uresničijo, to je ljudska država — država vseh za vse, in država sreče in napredka, — je treba bratske vzajemnosti prostih in enakopravnih ljudi.

Kar smo povedali o naših zahtevkah ni treba več ponavljati, kajti vsakdor, kateri je pri zdravi pameti in misljenju, je menda naš članek razumel.

Vsaka stranka hoče in skuša nedostatke odpraviti in tako je tudi naše hrepenenje. Proč z vsim, kar je v protislovju z socijalno demokracijo, proč z neredom — kajti mi zahtevamo red.

Vojne in razredni boji so na dnevnem redu. Mi tega nočemo, mi hočemo mir in sporazum med celim človeštvom. Zatorej proč z razrednim slojem, proč z razredi.

Lastnina je dan danes le iluzija za večino ljudi, a rop za manjšino.

Socijalna demokracija pa hoče drugače: Splošno lastnino, enaki trud in užitek, eden za vse, vsi za enega. — Država in družba gledati dan danes le na to, da bi v človeku zamorili kal omike, ter ga duševno in telesno pokvarili med tem ko socijalna demokracija zahteva za vsacega, kar le mogoče, najvišjo omiko in vzgojo, kakor tudi osnovni napredek umetnosti in znanosti; in zahteva umetnost in znanost v korist celega človeštva.

Današnje državno nerazmerje uprizarja, da je ženska brez pravice, kar provzročuje razne zle posledice v zakonskem in nezakonskem življenju, ter pospešuje nenravno občevanje spola — socijalna demokracija pa zahteva emancipacijo žene, socijalno enakopravnost in enakost žene z moškimi; posebnost pa odpravo prostitucije in enakih nečastnih človeštvo ponižajočih nedostatkov. Naš cilj je toraj: prosta država z ekonomično in politično enakopravnostjo; prosta družba s sodružnim delom. Blagostanje vseh je edino naše hrepenenje! —

Da pa dosežemo svoj cilj, moramo se organizirati. Brez skupne organizacije ne moremo doseči nič, kajti le ta zbira naše moči v skupno delovanje. Osamelost napravi posameznika onemoglega; razdvoji moči, med tem ko združenje pomnožuje moč in uspeh. Ekonomično in

politično razmerje je skoraj v vsaki deželi enako. Nobena država ni danes od druge ločena s kitajskim zidom in v vsaki kulturni državi se stremeni po razvitju.

Vsaka dežela skuša uplivati na drugo. Vse stranke so toraj na ta način nekako ali splošno mednarodne. In naša stranka pa je v največjem razmerju mednarodna, ona ne pozna narodnih ovir, ona se ne ozira na veroizpovedovanja, njej so vsi enaki in dobro došli, kajti naša stranka deluje v prid celega človeštva in ne protežira ne enega, ne drugega. Celó svoje delovanje ima enako razmerjeno in bi rado celo človeštvo privedlo do bratstva — do enakopravnosti — do ljubezni.

Čeravno, v prvi vrsti raztezamo naše delovanje v deželi, kjer biva, pa vender ne zabimo tudi na druge naše somišljenike. In kjer vidimo, da se moramo potegovati za obsužjeni delavski sloj, tam se z unemo potegujemo in borimo.

To je toraj naša naloga.

Da dosežemo pravice, prosto delo, da odpravimo plačilno suženjstvo, da obvarujemo človeštvo izkoriščevanja, da dosežemo blagostanje celote in da ljudstvo napreduje v vedi in omiki, da vlada na svetu mir in red, da se odpravi ljudsko moritev, razredne boje in družabno anarhijo, da dosežemo socijalno ljudsko vlado in premagamo despotično razredno vladó, potrebujemo Vas in Vaših močij. Kdor želi to, kdor se bojuje proti nasprotju, ta naj se pridruži nam in nam po svojih močeh pomaga pribojevati se pravice za celo človeštvo, podpiraj nas v našem boju za stvar človeštva in potem bomo kmalo, da prav kmalo dospeli od boja do zmage.

(Dalje prihod.)

NAPREJ!

Neprenehoma in z mogočno hitrico napreduje socijalizem razširjajoč se po celem vesoljnem svetu, zajemaje iz neštevilnih izvirkov svojo moč in trdno, nerazrušljivo podlago.

Povsod kamor se vsede, ga sprejmi jo veselo in zvesto a on pa podaja svoje navke, ki učijo bratstvo in ki nam kažejo boljšo dobo prihodnosti.

Iz male bilke nastalo je gorostasno drevo, ki razteza svoja košata vejevja čez celo človeštvo, ono zeleni, cvete in prinaša tisočeri sad. Vsi pa, ki ta sad uživajo, uživajo sad spoznanja, spoznavaje svoj suženjski jarem, izkoriščevanje in sovrašтво.

A s tem spoznanjem pridejo tudi na sled svojemu hrepenenju, svojemu cilju, kateri je plemenit in hrepenenja vreden in z unemo se oprijemajo opor, ki jim nudi socijalizem na potu njih želja.

Kakor skrbna mati, ki vodi in čuva svoje dete, tako tudi socijalizem vodi in čuva svoje somišljenike, a ne samo te, pač pa celo človeštvo kazavši jim pot, po kateri se prispe do vrhunca — do cilja. "Naprej!" je njegovo geslo, naprej jo tudi ubira, skušaje odstraniti vse ovire, ki so nastavljene o nemu, ki stopa po poti spoznanja, ki hrepeni po svobodi, enakopravnosti, vedi in omiki.

Navki socijalizma so jasni, isti ne vsebujejo nobenega dvoma, navki so naravni in ne zamotani. Vsakdor jih lahko razume, in kdor jih spoznava, bo postal pristaš in zvest sobojevnik.

"Proč z vsim hudim, ven iz izkoriščevalnih krempljev." To je tudi najpoglavitejša naloga socijalizma, in glej, kako vestno izvršuje socijalizem to nalogo. Če si zaupal temu svojo osodo, uverjen si tudi, da si jo zaupal sredstvu, ki te bode gotovo privedlo kamor želiš in ti dalo, po čem hrepeniš.

Zatorej naprej v znamenju socijalizma, združeni nastopajmo v boju proti sovražnikom socijalizma, kateri so tudi naši najhujši nasprotniki. Združeni boj nas privede do zmage, in združeni se hočemo tudi veseliti, da smo premagali našega ljutotega sovraga. Združimo se toraj v socijalizmu in stopajmo pogumno "Naprej! Od boja do zmage!"

Del pisma.

Teško mi je dobiti primernih izrazov s katerimi bi se Vam dostojno zahvalila. Bila sem jako oslajljena a na nobeden način nisem mogla dobiti pripravnih zdravil da bi me ozdravile in ojačile Konečno sem si nabavila Trinerjevega zdravilnega grenkega vina in glej pomagalo mi je. To vino pomaga v vsakem oziru, pospešuje tek in ojači celi život. Vsačemu moram Vaš izdelek pohvaliti, ter ga najtopleje priporočati".

Ta odstavek je del pisma, katerega je pisala sestra M. Donata iz Drussilla, O. in sicer naravnost izdelovatelju tega svetovno znane zdravila. To je zopet jasen dokaz, da je Trinerjevo zdravilno grenko vino popolnoma zanesljivo zdravilo v vsakem slučaju. Bledolice in slabotne ženske, si ne morejo želeti boljšega, kajti dokazano je da ozdravlja vse želodčne bolezni, kakor tudi ojači prebavni sistem in čisti nezdravo kri. To zdravilo prenevi oslabele kri, in pomaga k novemu življenju.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

PROŠNJA ZA OBJAVO.

Naprošeni smo od nacionalnega eksekutivnega kluba socijalne stranke objaviti sledeče:

Kongregacijske volitve v tem letu bodo najbolj važne, kar jih je dežela imela izza časa zadnjih let. V teh volitvah postane socijalna stranka faktor, in da si pridobi poverstvo zagotovljeno ji je z ozirov, da se nje število množi dnevno. Mi toraj, upamo nabrati fond za te kongregacijske volitve, ki so velikega pomena, verujemo torej, da se bojo vse stranke finančno pripravile za boj.

Glede na to, pripravljamo, da se obvesti vse strankine člane in somišljenike, da darujejo za ta fond svoto v znesku eno dnevnega zaslužka najzadnje do meseca julija. Ena tretjina te nabrane svote se razdeli na lokalne klube, druga tretjina na državno in tretja na narodno organizacijo. V državah, kjer ni državnih organizacij, porazdeli se na polovico in sicer prva polovica na lokalne klube in druga polovica na narodno organizacijo.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vseh tozadevnih informacijah obrnite se zaupno na
M. P. Pazderic
P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

JAVNA ZAHVALA.

Cenjeni gosp. Dr. E. C. Collins
New York.

Jaz Josef Pavlič Vam naznanim in Vas srčno zahvalim za Vaše zdravila, ki ste mi jih pošiljali. Vaša zdravila so moji ženi tako koristila kakor ste Vi meni sporočili. Zdaj je čisto popolnoma zdrava hvala Bogu, in moj dragi sinček je čvrst ter ni udan nobeni boleznii, zato se Vam dragi zdravnik iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter Vam ostanem hvaležni

Jozef Pavlič
Box 334 Aspen, Colo:

Nickel Plate železnica.

Znižane cene za turiste na Canadsko stran in New England države. Čas 15 dni. Tje in nazaj stane samo \$2.00 več kakor v eno stran. Za čas 30 dni za tje in nazaj samo \$4 več, kakor v eno stran. Za rezerviranje spalnih vozov in za listke pišite ali se zglasite v mestnem uradu

107 Adams ulica, Chicago.

Največja slovanska tvrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Se priporoča vsem slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakterih potrebščin. Izdelek je najfinji in najskusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Pišite v svojem jeziku po vzorce ali vzorčno knjižico.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost ni okusni izdelek naročenih potrebščin.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
od 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.

330-322 W. 18. St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu posebnost pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatoptvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske érte.

To tvrdko zastopa tudi M. V. Konda v Chicagi. Ill. 669 Lcomis St. ter se vabijo rojaki, da se zaupno na njega obrnejo.

Mi smo pripravljani

NAJVEČJO IZBERO LETNIH OBLEK IN POMLADANSKIH SVRŠNIKOV.

Mi imamo največjo zalogo oblek na zapadni strani. Obleke izdelujemo sami, radi tega jih lahko kupite bolj po ceni, kakor drugje.

Mi imamo popolno zalogo klobukov in druge opreme, ter dajamo zelene menjalne znamke

Telefon — Canal 1198

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS - TAILORS
598-600 BLUE ISLAND AVE.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:**

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto kron 10

za pol leta kron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
sledeči:**"Glas Svobode"**

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Chicago, Ill., 9. julija 1906

"Čast komur čast!" S tem izrekom hočem tudi jaz našemu dičnemu delavskemu pevskemu zboru "Orel" slavo sprevati.

V živem spominu nam bude ostala pretekla nedelja, na katero se je vršil izlet v So. Chicago gori omenjenega društva, ki si je s svojo prireditvijo pridobil neprecenljive zasluge.

Da znajo vrli Chicaški Slovenci ceniti zasluge naših pevcev, se je to pokazalo na mnogobrojni udeležbi.

Kar trunoma so prihajali ljudje na piknik. Zastopani so bili vsi slojji in vsi udeležniki so bili prav dobre in židane volje.

Mladi svet se je na plešišču pridno sukala, a pevci so pa občinstvo razveseljevali z milim ubranim petjem.

Jako presenečil nas je pa nastop našega mladega bratskega pevskega društva "Slovan" iz So. Chicago.

Pod spretnim vodstvom svojega pevovodja g. Bernika izvajal je krasne melodije, in občudovati smo morali, da je v tako kratkem času dospel do take spretnosti.

Vrlemu "Slovanu" čestitamo na občudovanja vrednem napredku. Tudi brati Hrvati s svojim pevskim zborom "Zora" so nas posestili polnoštevilno. Zapeli so nam nekaj zborov, katere so prav mojstersko izvajali. Tudi njim vsa čast! Da se ni pozabilo naše bratske himne "Slovenac i Hrvat", je samo ob sebi umevno.

Veliclastno se je razlegala ta pesem, katero so zapeli vsi zbori skupno. Menim, da ni treba omenjati, da se ni pozabilo naših domačih krasnih pesmi, katere so razne skupine kaj spretno izvajale. Dika vsih pesmi, pa je bil zbor "Morje Adrijansko", katero so vsi pevci, kakih 60 po številu, skupno zapeli.

Da zares cela veselica nam je nudila izvanreden užitek in vsakemu bo ostalo to slavje v trajnem spominu. Presrečno zahvalo dičnemu "Orlu", kateri se je v resnici pograbil, da je ta veselica tako dobro in veselo izpadla.

Želimo, da bi nas "Orel" še večkrat razveselil s kako prireditvijo, čeravno ne v večjo na vsaj nas večkrat povabil k domači ali družinski zabavi, kjer bi poslušali mojstersko izvajanje naših lepih pesmi.

Udeležnik.

So. Canon, Colo., dne 2. julija. Cenjeni mi urednik!

Le malokedaj se kdo oglasi iz naše naselbine, a še takrat sporoča se samo o nesrečah.

Tudi jaz žalibog moram to storiti. Naš rojak Ivan Zadenšek se je pred kratkim časom ponesrečil. Pri neki razstrelbi je bil močno ranjen in je pri tej zgrbil eno oko. Tudi na drugem očesu se še ne ve če bo ozdravil ali ne. Vendar pa navadno, kadar prične nesreča preganjati človeka, ga noče prenehati. Žena našega ponesrečenega rojaka, je vze dalj časa bolehal, a nesreča njenega moža ji je bolezen shujšala in po kratkej, mukotrpn

bolezni je zdahnila svojo dušo. Pokojna je zapustila moža in tri otroke. Oba sta doma iz Litijskega okraja. Mož je star 40 let, pokojnica je pa dosegla starost 35 let. Martin Ohkravt.

Slov. narodno podporno društvo "Edinost" št. 23. S. N. P. J. v Darragh, Pa.

priredi svojo drugo veselico v korist društva

dne 28. julija t. l.

v dvorani W. Singerja v Ewingstown, Pa.

Začetek ob 5 uri popoldne.

K obilni udeležbi vabi člane, rojake in rojakinje uljudno.

Odbor.

Slov. narod. podp. društvo "Bratje Svobode" št. 26. S. N. P. J. v Cumberland, Wyo.,

si je izvolilo sledeči novi odbor:

Predsednik: Ivan Koblar;

Podpredsednik: Martin Brunat;

I. tajnik: Pomaž Feltrin;

Blagajnik: Anton Pirnar;

Zastopnik: Frank Šarc.

Pregledovalci knjig:

Matija Šiflar in Ivan Šarc.

Bolniški odbor:

Frank Kobler in Andrej Peternel.

Reditelj: Matija Šiflar.

Slov. narod. podp. društvo "Ilija" št. 38. S. N. P. J. v Kenosha, Wis.

si je v svoji dne 1. julija t. l. vršiči se seji izvolilo sledeči odbor:

Predsednik: Ivan Sušteršič;

Podpredsednik: Miha Pleš;

Tajnik: Franc Jelenc;

Blagajnik: Josip Žeravi;

Zastopnik: Anton Šerjak;

Zapisnikar: Josip Kastelic;

Pregledniki in bolniški odbor: Ivan Potočar, Nikolaj Kišič.

Društvo ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu.

Franc Jelenc, tajnik.

Listnica uredništva.

V dopisu iz Denver, Colo., v zadnjem našem listu se je nam pripetila neljuba pomota, ter jo s tem popravljamo.

Mesto "nadaljna laž je, da je bil za maršala tudi g. Joe Prijatelj" naj se glasi:

"nadaljna laž je, da je bil za maršala tudi g. John Kapš. Tudi to ni res, nobeden ga kot tacega ni videl".

Cenjeni dopisnik naj nam to pomoto oprost.

ZAHVALA!

Morgan, Pa., 8. julija 1906.

Tem potom izrekam najprisrčnejšo zahvalo slavni Slov. Narod. Podp. Jednoti, društvenikom društva sv. Barbare št. 4. na Federalu, Pa., J. K. J., za podporo, katero sem prejel za čas moje dolgotrajne bolezn. Zahvaljujem se tudi vsem sobratom omenjenih društev, ki so me obiskovali za časa moje bolezn.

Vsi tukajšnji rojakom, posebno onim, ki se niso pri nobenem podpornem društvu, priporočam, da naj pristopijo k enemu ali drugemu zgoraj omenjenih društev, ktera sta v dobrih finančnih razmerah in redna v plačevanju podpor.

Pozdrav rojakom po širni Ameriki.

Frank Miklaučič.

SUŠICA IN STANOVANJSKO VPRASAŅJE.

Sušica je pač bolezen, katera je tesno spojena z našim socijalnim razmerjem. Dokazov za to trditve ne pramankuje in sicer od strani zdravstvenega urada, kakor tudi od posameznih zdravnikov. Vsaki dokaz pa ponuja prepričanje, da se mora čim prej zboljšati gospodarsko razmerje.

Te dnij je Henry Pippes-ov avod izdal svoje letno poročilo a ob enim tudi navodilo kako postopati napram tej proletarski bolezni.

To poročilo pravi, da po večinoma provzročuje to bolezen zadušilo in nezdravo stanovanje, radi tega smelo trdimo, da je sušica takozvana proletarska bolezen, kajti ta

se ravno v proletarske kroge uriva in pobira v tem krogu največ žrtev, kajti ravno ta je primoran stanovati v nezdravih stanovanjih.

Prvi korak, da bi se pred to boleznijo obvarovali, bil bi napravo dobro urejenih hiš, "kjer bi se lahko dobro stanovalo in delalo". Svetloba in zrak je v delavnicah neobhodno potrebno kot uspešno sredstvo proti sušici. To priporočilo ni novo, vže od davnega jo razni zdravniki priporočajo.

Če pogledamo dan danes v stanovanja in delavnice, kjer stanuje ali dela delavec, moramo se pač čuditi, da se zamore v takih zadušlih prostorih stanovati ali delati. Sosebno pri nas v Ameriki, kjer so hiše zidane na tak način, da se čim več najemnine dobiva od njih, a za zračenje je pa prav slabo preskrbljeno. In take stanovanja so pa navadno gnezdilo raznim boleznim, sosebno pa sušici.

Gori imenovano poročilo se posebno ozira na enonastropne hiše, ki so tako zidane, da so vže same na sebi izvirek raznih boleznij, kajti pri zidanju tih se ne ozira ne na svetlobo, ne na primerno ventilacijo.

Radi tega bi bilo jako umestno, da bi družbe, občine ali celo država pustila sezidati delavska stanovanja, katera bi popolnoma odgovarjale zdravstvenim ozirom in koliko gorja bi bilo s tem preprečeno.

Če so merodajni krogi zasledili izvir te boleznij, zakaj pa se ne pobrigajo, da bi ta uzrok tudi odstranili.

Če trdijo, da so v prvi vrsti nezdrava stanovanja uzrok sušici, zakaj se ne potegnjejo za to, da bi se pripravila zdrava in udobna stanovanja.

Vendar za to se ti merodajni krogi ne brigajo, pač pa jim je mar le to, na kakšen način bi kapitalist oziroma hišni posestniki več dobička od svojih hiš imeli. Za zdravje delavskega sloja mu je le deveta briga.

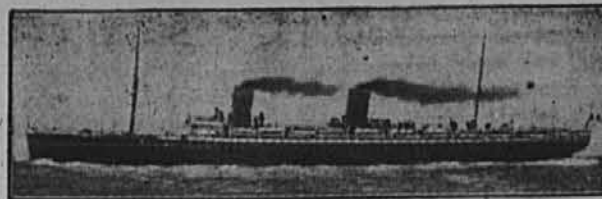
Radi tega pa je tudi skrajni čas, da bi prišla splošna uprava v take roke, katero bi tudi v tem oziru delavski sloj ne le izkoriščevalnih krempljev, pač pa tudi iz krempljev proletarske boleznij — sušice reševalo.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 669 Loomis Str., Chicago, Ill.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Francoska proga

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel.
Veliki in brzi parobrodi.La Provence 30.000 ton. | La Lorraine 22.000 ton.
La Savoie 22.000 ton. | La Touraine 15.000 ton.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastopnik na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.**Frank Medosh**, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavi Sarič, agent na 216-17. cesta. St. Louis, Missouri.

PHONE: BELL 1271 J.

CUY. CENTRAL 4279 K

Slovenska notarska pisarna,
V CLEVELAND, OHIO.

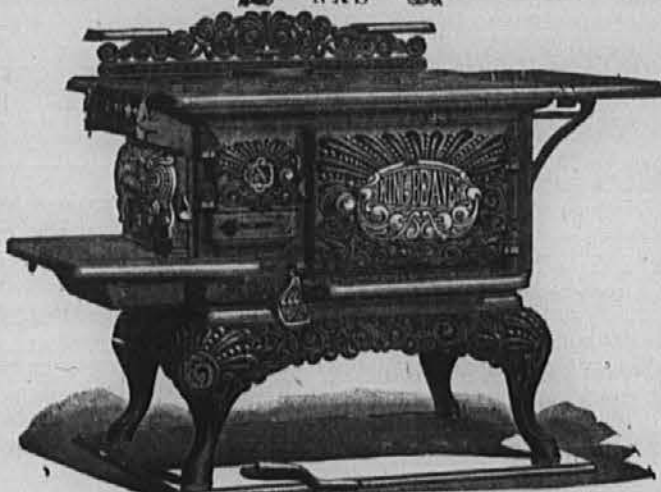
kjer se izdeluje vsa notarska in sodnijska opravila kakor: pobotnice, pooblastila, dolžna, odstopna, čezdajanska, ženitovanjska, kupna pisma, i. t. d. prepisi intubulacije, tožbe v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku raznovrstne prošnje v vojaških zadevah, ter iztirjavajo dolgovci tukaj in v stari domovini. Zastopstvo pri sodnijah, Prodaja parobrodskih listkov, pošiljanje denarja.

FRANK KORČE & A. BENEDIK.

6204 St. Clair Ave., preje 1778 St. Clair St. CLEVELAND.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

BRATJE DELAVCI!**Cene delnicam so vedno višje.**

Našega novega parobrodnega društva parobrod "Brooklyn", je v evropskih vodah pokazal krasno prosperiteto. Z redno plovitbo je družba pričela v začetku meseca oktobra p. l. Radi tega so tudi cene delnicam poskočile. Še je čas, da si vsaki delavec lahko priskrbi delnice in tako postane sotrudnik tega ogromnega podjetja. Ne odlašajte! Kupite kolikor morate delnic, dokler so še po \$5.00

FRANK ZOTTI & CO.

Na zahtevo dajemo vsakomur pojasnila.

Ta kupon izrežite, napišite in ga pošljite z denarjem na spodaj omenjeni naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)**Frank Zotti Steamship Company.**

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

(Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačan.)

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na..... delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigibno pošljem svoto od..... dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče doposljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Čeki, menice (träte) in poštne nakamnice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

- Predsednik:** JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
- Nadzorniki:** DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
- Pomožni odbor:** MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOK MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
- Bolniški odbor:** MARTIN ŠKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljave** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopolne svoje dopise jednotnemu tajniku.

AVSTRIJSKA DELAVSKA ORGANIZACIJA.

Po ravno sedaj izdanem poročilu o avstrijski delavski organizaciji, oziroma delavskih družbah za leto 1905 posnamemo, da se tudi v Avstriji delavcu svita boljše doba in da so tudi avstrijski delavci spoznali, da je le v slogi moč in da s to dosežejo svoj cilj.

Dosedaj obstoji 47 centralnih zvez, 100 deželnih ali lokalnih, in 2064 krajevnih društev, vsega skupaj toraj 3111 društev. V to število pa niso všteti razni izobraževalni zavodi, katerih je tudi kaj lepo število.

Število članov vseh zadrug je koncem leta 1905 znašalo 323.009 in se je v teku enega leta pomnožilo za 70.85 odstotkov.

Ženskih članic je bilo koncem 1905 — 15.347.

Vsako društvo, zadruga ali zavod podpira v potrebi svoje člane, posebnost pa v boju za povisek služka in pridobitev pravic. Delavstvo se je v Avstriji v teku zadnjega leta čudovito povzpelo, spoznalo je potrebo složnega nastopa in razne organizacije in podporna društva rastejo dan na dan, kakor gobe po dežju. Delavci različnih slojev ustanovljajo tudi svoja društva, po večini so to podporna društva, katerih naloga je podpirati svoje člane v boleznih in potrebi. Najbolj organizirani sloj — so bukvovezi, kajti tih je 77.75 odstotkov v organizaciji. Tudi drugi sloji kaj lepo napredujejo.

V letu 1905 so vplačila v razne organizacije znašale 4.641.726 kron, izdatkov je pa bilo 3.829.751 kron. V teh izdatkih pa niso zapopadeni izdatki štrajkovega fonda. Doneski za štrajkov fond so znašali od 5 vinarjev do 1 krone na teden in v letu 1905 se je celih 1.164.847 kron izplačalo podpor štrajkujočim delavcem.

Premožnje cele organizacije pa je naraslo na 5.387.326 kron.

Tajnik Hueber piše, da imajo te organizacije do sedaj 75 strokovnih listov, od katerih se v teku enega meseca 331.930 iztisov razpošlje.

Kakor se iz gorenjega posname je videti jako lep napredek avstrijskih sodrugov in upamo, da nas bo de koncem tega leta tudi razveselil s poročilom napredka.

ZARUBLJENO RUSKO POSOJILO.

Nehote bi se lahko prašali: "Je li to mogoče?" — kajti skoraj neverojetna je ta vest. Pa vendar dan danes ko je v Rusiji vse narobe se ne smemo čuditi, da ima Rusija tudi s svojim posojilom smolo.

Neki črakovski odvetnik je zastopal Rusko državo v nekem procesu. Proces je Rusija zgubila a ob enem pa tudi pozabila plačati stroške svojemu odvetniku.

Ker ta odvetnik, kljub opominom, od Ruske države ni mogel dobiti svojih stroškov, ki so znašali 1482 kron, je slednji rusko vlado tožil in na podlagi obsodbe zarubil vse pri ruskem konzulatu na Dunaju se nahajajoče premičnine, ob

enem pa tudi vknjižil svojo terjatev na palačo ruskega poslanstva. Ker se po tem potu ni prišel do plačila, je naprosil rubež na dve ruski ladiji, to je "Narew" in "San", ki so bile v pristanišču Podgorce. Sodnija pa v to ni privolila, sedaj pa je odvetnik pustil zarubiti subskripcijsko listo posojila, katero so avstrijski denarni magnati podpisali, in seveda posojilo se poprej ne spleča, dokler ne dobi odvetnik svoje terjatve, in odstopi od rubeži.

Na tak način bode vsaj prišel do plačila svojega ekspenzarja.

VOJNI SOD V RIGI.

Sedem smrtnih obsodb je Rigaško vojno sodišče dne 11. junija prebralo in sedem žrtev je ta dan pod krvnikovimi rokami pustilo svoje življenje.

Od 36 obtožencev, ki so bili obtoženi, da so člani ustaje, jih je bilo obsojenih 7 na vislice, 20, med temi dve 17letni deklici; v prisilno delavnico za dobo 3 do 15 let a devet jih je bilo oproščenih.

Cel dokazilni material bil je sama laž in korespondent javlja, da so vsi obsojenci bili nedolžni.

Na kako ostuden način so pa te uboge žrtve prisilili do izpovedi. Potom inkvizicije so iz mučnikov prisilili, da so kljub temu, da so bili nedolžni, pripoznali predbacivano krivdo. In seveda na podlagi takega pripoznanja, je vojni sod obsodil nedolžne žrtve.

To sodišče je v svojih prostorih dalo napraviti tri sobe, v katerih je postavila vse polno mučilnega orodja, kakor natezalnice itd. Z jetniki se je pa na ta način postopalo:

Privedli so jih do spraševalnega sodnika a če izpraševanje ni imelo pričakovane uspehi, so se sodniki odstranili in pripustili ubogo žrtev brutalnim policistom in kozakom, kateri so začeli ubogo žrtev pretepiti do nezavesti.

Da so ga iz nezavesti spravili polivali so ga z vodo, a če je uboga žrtev ustala, pričeli so ga zopet z hči obdelovati.

Zruvaje las, rane potresati s soljo, da celo mučenj z elektriko ni bilo pri teh razbojniških nič navadnega. Mučili so žrtve tako dolgo, da so vsako jim stavljeni krivdo pripoznali, samo da bi se tega peklenskega mučenja rešili:

In če tak mučenik pripozna krivdo, ga potem vojno sodišče obsodi po večinioma po nedolžnem v večletno ječo ali celo smrt.

Tudi pri gorimenovanih obsojencih so uporabljali enaka mučilna sredstva.

Seveda ubogi trpini si niso vedeli drugače pomagati, kakor da so se pripoznali krivim hotoč se rešiti iz trinoških rok.

Roman "The Jungle", katerega je spisal naš slavn sodrug Upton Sinclair, stane \$1.20, po pošti \$1.35. Naročuje se v našem uredništvu. Vsaki Angleščine večer rojak bi moral to knjigo brati, v katerem je razkrinkano hudodelstvo čikaških mesarskih baronov. Kdor jo želi, naj se oglasi pri nas.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Slovenci v Milwaukee!

Zakaj kupujete slabo meso po visoki ceni, ko Vam je lepa prilika dana, da kupite dobro meso in po nizki ceni.

OBRNITE SE NA

Otona Preiss, 269 Grove St.

kjer bodete točno postrženi z najboljšim blagom. V zalogi ima tudi pristne Kranjske klobase.

ZASLUGE.

NE LE LJUDJE DOBE ZASLUGE.

ampak tudi druge stvari, katere so poslone med svet kot zavravila. Ako kedo ponuja slabo reč. ljudstvo kmalu izprevidi, malovrednost iste. Pred petindvajsetimi leti se je prvokrat začel prodajati in ponujati ljudstvu.

**SEVEROV
ŽELODČNI
GRENČEC**

katerega je ljudstvo hitro spoznalo za najboljšo zdravilo, zato ga vsak rad rabi v slučaju bolezni. Naloga Severovega Želodečnega grenčeca se je izvršila, in prodaja istega se je v zadnjih par letih ogromno pomnožila.

ROJAKI! Poskusite to toniko, ki zdravi neprebavnost, krč, žalčnico, odren okus, in je izvrstno zdravilo za matere ter okrevance. Poslušajte kaj ljudje govore o Severovem Želodečnem grenčecu.

Zanesljiv.

"Severov Želodečni grenčec je v resnici ozdravil moj bolni želodec. Ko sem ga začel rabiti sem čudežno hitro ozdravil in krči mi več ne delajo preglavice. Sedaj sem zopet dobil dober okus do jedi."
Joseph Konieczki, 115 Moultry st. Pittsburg, Pa

Oživljajoč.

"Z veseljem Vam javljam, da sem po zavžitju Vašega slavnega Želodečnega zdravila ozdravel popolnoma. Sedaj sem zopet postal močen in zamorem delati vsak dan. Hvala Vam za zdravila!"
Jan Rozanski, 877—31st Pl. Chicago, Ill.

Dober okus.

"Priporočam vsem ljudem Severov Želodečni grenčec, ter javljam, da je ozdravil mojo ženo in ji dal dober okus. Hvaležni smo Vam vsi za Vaša izvrstna zdravila, katera res zaslužijo vse pohvale
Frank Houska, Buena Vista, Mich.

VELIKA STEKLENICA \$1. SREDNJA STEKLENICA 50c. PRODAJA SE V VSEH LEKARNAH. AKO GA PA V LEKARNI NE DOBITE, PIŠITE PONJ NARAVNOST NA NAS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

P. Schoenhofen Brg. Co's.
Najboljše pivo je
Edelweiss
[Se prodaja povsod.
Phone Canal 9 Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC.
— 624 So. Centre Ave. —
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah
CHICAGO, ILL.

Kasparjeva državna banka.
623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.
Hranilni predal za \$3. na leto.
Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).
Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Novo avstrijske bojne ladje.
V tržaški ladjedelnici se gradi zdaj enajst novih bojnih ladij: ena oklopnica, štiri razdejalke torpedovk, pet velikih torpedovk in en tender za bojno mornarico. V začetku prihodnjega leta bodo sposobne za boj sledeče tri oklopnice: "Erzherzog Karl", "Erzherzog Ferdinand" in "Erzherzog Ferdinand Maks". Avstrijska vojna mornarica bo imela potem poleg treh bojnih ladij starega tipa, tri oklopnice s po 5000, tri s po 8000 in tri s po 10.000 tonami. Projektirana je poleg tega gradnja treh oklopnic s po 13.000 tonami. Nova ladjedelnica "Danubius" na Reki pa zgradi še 10 torpedovk in 6 torpednih razdejalke po tipu torpedne razdejalke "Huszar", zgrajene na Angleškem. V Trstu se vrše sedaj poskusi z novo izumljeno ladjo, ki ima, bencinski motor in vozi 37 kilometrov na uro.

Nehvaležnost je plačilo sveta.

Trgovec Temerl in mesar Trafella iz Maribora sta šla v ponedeljek dne 18. m. m. zvečer iz Ravine domov. Kar zašlita klice na pomaganje. Ko sta prišla na kraj, odkoder so klici prihajali, našla sta krojača Ledineka in njegovo boljšo polovico v nekem potoku, kjer sta se ljubezniva zakonca prepirala. Trgovec in mesar sta ju potegnila iz vode. V zahvalo je pa Ledinek vrzel po poti Temerla ob tla in mu zlomil rebro, Trafellu je pa skoraj odgriznil prst. Seveda se bo krojačeva jeza hladila še v zaporu.

Usoda ruskega begunca.

V Trstu v bolnici je umrl politihnik Mihael Wachter iz Jekaterinoslava na Ruskem. Pri zadnji revoluciji je bil ranjen. 48 ur je ležal med mrtveci, nakar so ga prepeljali v bolnico, iz katere je pa ušel v Avstrijo. Ker je bilo njegovo zdravje slabo, se je šel zdraviti na Mali Lošinj, odkoder so ga poslali v Trst, kjer je, kakor rečeno, umrl.

Dve uri v blaznici.

Dne 22. junija t. l. popoldne ob 5. je pripeljal v blaznico Jakob Dolenc iz Črnega vrha umobolnega Antona Pohlevna, katerega je spremljal tudi njegov oče. Ko pridejo na Studenec, je šel v pisarno Dolenc, spremljevalec pa je držal Pohlevna na vozu. Sprejemni uradnik je poklical strežaja in mu naročil, da napravi svojo dolžnost. Strežnik, misleč, da je Dolenc slaboumen, mu mirno veli, da naj gre z njim, da bo videl, kje so "nori". Dolenc ni slabega slutec, je strežaju mirdotšno sledil. Ko prideta do hiše, kjer so slaboumeni, odpre strežaj vrata pri neki celici in porine Dolenca vanj. V tem trenutku pa pridruži šest močnih strežajev, ki so začeli Dolenca slačiti, mu izzuvati črevlje itd. Bolj ko je ta kričal, da on ni "norec", bolj so ga krepko držali. Ko je pa slednjič uvidel, da na ta način ne pride iz blaznice, se je mirno udal v božjo voljo in obležal tiho, strežaji pa so ga po končanem delu pustili v celici ter odšli. Misli si je lahko, kakšni občutki so ubogega voznika spreletavali, ko je premišljeval, kdaj se bode zopet rešil iz hiše nesrečnejev. Ob sedmih pa se odpro vrata in pred Dolencem je stala skleda. Ker je bil uze lačen, se je poslužil tudi tega in potem zopet dalje premišljeval svojo usodo. Ker se je pa Pohlevnovemu očemu zdelo vendar čudno, zakaj voznika ni nazaj, je šel še on v pisarno in tam vprašal, kaj da vendar bode z blaznim. "Je že notri," so mu odgovorili. "Kje notri?" pravi spremljevalec, "saj ga že dve uri komaj držim na vozu." Ker se je pa slednjič stvar zdela tudi sprejemnemu uradniku čudna, se je pri strežnikih informiral, ki so mu menda tudi djali, da je nesrečnejev že v varnosti. Seveda se je pomota takoj pojasnila in je Dolenc nemudoma zamenjal s Pohlevnom celico ter se potem s spremljevalcem naglo odpeljal domov. Misli si je lahko, da ko je potem po mestu ta slučaj pripovedoval, je vzbudil toliko smeha, da

so se ljudje kar za trebuhe držali. Je že tako. "Živemu človeku," pravi pregovor, "pride vse v tal, mrtvemu pa jama."

Ne zapeljaj svojega bližnjega žene!
Kaplan Berk je bil ravnokar pred sodiščem v Celju obsojen na 5 dni zapora, ker je pred kratkem zapeljal v Rajhensburku omoženo kmečko žensko. — In tisti grešnik se je pred nami nekoč še svetnika delal! Res, večina jih je samih hinarcev! Fej takemu prascu v talarju!

Kaplanov kaplan.

Kaplan Čuk je dobil pri c. kr. sodnijski v Kranjski gori 24 ur zapora, ker se je tepel na razgnanem Sustersičevem shodu s palico ter nekoga do krvi udaril po obrazu. Ta fant mora imeti pač čudne nazore o božjem namestništvu, da se bojuje za vero s palico in pestjo po jeseniških — gostilnah in dvoriščih. Potem pa naj še "Slovenec" vprije, da jemljejo "liberalci" ljudem vero. Kako pa naj ljudstvo še kaj veruje, če vidi, da se kaplani in fajmoštri pretepajo in prepirajo na javnih prostorih kakor najsirovejši vaški pobaliti.

Samostanska vzgoja.

Neko oletno dekletce je obiskovalo samostansko šolo v Stradnu na Štajerskem. Ker se otrok nekoč ni popolnoma naučil katekizma, vlekla ga je redovnica v pralnico, kjer ga je pretepala, da je bil ves črn. Dekletce si ni upalo doma ničesar povedati o tem pretepanju, ker ji je redovnica zagrozila, da jo še bolj pretepe, če kaj pove. Ko je pa mati umivala hčer, zapazila je vse. Tako se otrokom vbija prava vera v glavo. In potem so še med nami ljudje, ki ne razumejo, zakaj se ne moremo zavzemati za samostansko vzgojo!

Nestrpnost laških farjev.

V Gorici so pretekli mesec pokopali učiteljskega Kosmača, ki je bil Slovenec. Njegovi sovrstniki so mu zapeli pred hišo, v kateri je ležal na mrtvaškem odru. Slovensko petje pa je laškega farja, ki je vodil sprevid, tako jezilo, da je zagrozil, da pojdejo vsi trije duhovniki naprej, če pevci ne nehajo peti. Takega sovraštva do Slovencev in slovenske nabožne pesmi je zmožen le kake zagrizen laški far in tako dejanje se obsoja samo po sebi.

Srborit božji namestnik

je kaplane Matevž Sušelj v Vipavi. Od procesije sv. Rešnjega Telesa je spodil vipavske ognjegasce in dva zastopnika obč. odbora. Ognjegasci so se udeležili imenovane procesije v civilni to je v svoji narodni praznični obleki, ker jih je pred kratkim "Domoljub" napadel, da hodijo za procesijami s čeladami pokriti, kar se ne spodobi. Ognjegasci so tej zahtevi hoteli ugoditi, zato so prišli v svojih navadnih oblekah, a kaplanu to ni bilo prav in jih je kratkoma odstranil. Občinska odbornika kot zastopnika najvažnejše trške korporacije je pa hotel postaviti za Marijino družbo, vsled česar sta takoj stopila iz vrst. To kaplanovo postopanje je obsojalo vse občinstvo in je imelo tudi čisto prav! Omenjamo, da je kaplan Matevž Sušelj prav čisto Jegličeve šolesin da je še prevzet duha, ki so mu ga vabili v glavo v ljubljanskem lemenatu.

Zdravniki verujejo vanj.

V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)

DR. RICHTER-JEV ANCHOR PAIN EXPELLER

Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N. Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Richterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v otenkih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.

Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
125 Pearl St. New York

POZOR ROJAKI!

Tem potom vas opozarjamo, da so zadnji čas ustali lažnjivi preroki, kateri med naše rojake razpošiljajo različna pisma in cirkularje, s katerimi tajno na nesramni način blatijo vse izkušene strokovnjake. Isti razpošiljajo tudi male ničvredne knjižice, obsegajoče le par strani, v katerih ne opisujejo bolezni, ker jih ne poznajo, ampak samo hvalijo sebe, tako, da so rojaki vsled tega popolnoma zbegani ter v slučaju bolezni več ne vedo, kam se obrniti in komu verjeti.

To je povod vedno naraščajoči se množini nezdravljenih rojakov, kateri so verujoč zgoraj navedenim dopisom takoj poverili svoje zdravljenje neizkušenim zdravnikom.

ZATORAJ ROJAKI SLOVENC! Pazite, komu poverite zdravljenje svoje bolezni, kajti mi, kateri gledamo za splošni blagor in korist naših rojakov, vam svetujemo in priporočamo, da se v slučaju katere koli bolezni obrnete edino le na:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

ker on je edini, kateremu je vsaka bolezen popolnoma in temeljito znana ter edini more v resnici garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na obeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolj, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tu, li vse **tajne spolne bolezni moške in ženske** (Zdravljenje spolnih bolezni ostane popolnoma tajno.)

Oni katerim pa bolezni ni popolnoma znana, naj pišejo po obširno knjigo „Zdravje“, katero je napisal slavni Dr. E. C. Collins M. I. in katero dobi vsaki zastoj, ako pošlje nekoliko poštinih znamk ali mark za poštino.)

O resnici se lahko vsak prepriča ako se sam pismeno obrne na katerega koli ozdravljenih rojakov.

Aut. Klipčik, Box 183, Barberton, O.

Spoštovani gospod in zdravnik
Dr. E. C. Collins
New York.

Leto je minilo, kar ste mi poslali Vaša zdravila, katera sem po Vašem navodilu porabil in se popolnoma ozdravil, da se še danes čutim popolnoma zdravega, za kar se vam nešteto krat zahvaljujem.

Z vsem spoštovanjem
Jakob Zagar,
Box 131, Delagua, Colo.

Slavni doktor Collins M. I.

Vam naznanjam o bolezni mojega deteta, katero je popolnoma ozdravilo kar je Vaše druge medicine ponucalo, nobenih znakov bolezni ni več in noben mazulj se mu več ne izpusti. Sedaj je čisto popolnoma zdravo, toraj se vam iskreno zahvalim za Vaš trud in zdravila ter vam ostanem hvaležna

Ivana Šume,
Box 87, Forest City, Pa.

Zatoraj rojaki! zakaj da bolujete in trpite? Vse vaše bolezni, trpljenja in slabosti točno opišite v svojem materinem jeziku --- natanko naznanite koliko ste stari, kako dolgo traja bolezen in vse druge podrobnosti ter pismo naslovite na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute, 140 W. 34th St., New York, N. Y.

Potem smete biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja. --- Za tiste, kateri želijo sami osebnopriiti v ta zdravniški zavod, je isti odprt od 9 ure zjutraj do 6 ure popoldne. Ob nedeljih in praznikih od 10 ure popoldne do 1. popoldne.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

Slika predložuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelak -Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stane le \$14.00

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovincem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozicijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

The Reliable Photograph.

391-393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Niže podpisani priporočam Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom svoj lepo urejeni

SALOON

z dvojnimi kegljiščem in biljar na razpolago.

Točim sveže pivo, domača in importirana vina, fine likerje in prodajam izvrstne smodke.

Prost prigrizek vedno na razpolago.

John Kumar,

na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. C. HOFBAUER.

Nazdar rojaki!

Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

SALOON

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

500 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

PRAVA POT DO DENARJA.

Hranite ga, ter vložite ga na zanesljivo banko, kjer bode varen.

Popolnoma zanesljivo vloženo je v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

Svote, vložene do 12. julija, obrestujem s 1. july naprej. Ustanovljena 1890.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.

Jakob Dudenhofer

VINOTRŽEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

služe na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Mirko Vadina

priporoča bratom Slovincem svojo BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, enim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštanim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetnih, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje sinst do ede in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. Izborno prebavljanje. Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo boleznih od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite boleznih.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

RAZNO.**Čudno sanje.**

"Osservatore Romano" je prinesel sledečo, malo verjetno vest: V vasi Třitgimano blizu Pise je zadnje čase neka delica pogosto sanjala, da ji nekdo pravi, da je pod kuhinjo domače hiše pokopano truplo neke svetnice. V začetku ni nihče hotel verovati njenemu pripovedovanju, a končno so le začeli kopati. V globočini par metrov so našli popolnoma ohranjeno truplo ženske, kakor da bi spala. Vest o tem se je hitro razširila. Poklicali so učenjake (?), ki so zadevo preiskali in prišli končno do prepričanja (?), da je najdeno telo blazene Cherardeske, ki je bila leta 1200 pokopana pri tej vasi. Truplo prepeljejo v Piso.

Čudna strela.

Blizu Bos. Gradiške je udarila strela v ženo Omerja Šahomero-viča sredi ceste, ko se je vračala domov. Strela ji je raztrgala obleko na kose, odtrgala od uhana polovico cekina ter vrgla ženo v jarek, kjer je nekaj časa nezavestna ležala, potem pa se je vstala ter šla, dasi skoraj popolnoma naga, nepoškodovana domov.

Zakaj si izbirajo moški majhne žene?

Teoretski se divi vsakdo ženski, ki je visoka, močna in junonske zunanosti, v navadnem življenju pa velike ženske ne osvajajo moških posebno lahko. Velike ženske niso v stanu, da bi se laskavo ponašale, da bi izrazile dražestno veselost, kakor morejo to po naravi brez vsake prisiljenosti majhne. Obnašanje velikih žensk postaja smešno, ako se hočejo delati pravljubeznive napram moškim. Potemtakem bi morale vse ženske, ki bi hotele biti moškim všeč, gledati, da bi se naredile kolikor mogoče majhne. Sicer pa: nulla regala senza eccezione! Drugo pravilo se namreč glasi, da veliki moški ne marajo drugačnih žensk kot velike, zato svetujemo vsakomur, da si izbira in izbere — kar je ravno še največ vredno — ženi, za katero mu bi je srce.

Ameriški reporterji.

Indijski princ, Moharadjah iz Barode, je prišel nedavno s svojim dvorom v New York. Njegov prihod je bil že prijavljen, in ko je stopil na suho, obsulo ga je kakih 50 oseb. Bili so to poročevalci raznih listov. Vsak je imel svojo prošnjo ali vprašanja za princa. Najprej je moral princ mirno stati, da ga je poročevalec "Worlda" fotografiral; ko je bil gotov, je stisnil princu popolnoma familijarno roko ter se poslovil. Pristopil je drugi reporter, ki je prosil za intervju, tretji mu je ponudil 2000 dolarjev za lastnoročno spisan članek, četrti za avtograf. Princ je bil ves zmeder, ter je končno planil v prvo bližnjo kočijo z ženo ter se odpeljal v hotel. Toda kako se je prestrašil, ko je videl, da ga čaka pred hotelom zopet kakih 50 reporterjev. Princ je naravnost bežal po stopnicah v prvo nadstropje, reporterji pa za njim. Začel je ves zmeden kričati in psovati, a reporterji so flegmatično čakali, da ga mine jez. Končno se ni vedel drugače pomagati, kakor da je zbral okoli sebe vse reporterje ter jim na vsa vprašanja odgovarjal. To je trajalo tri ure. Nato je še moral dovoliti, da so princezino fotografirali ter vsem po ameriškem običaju stisnili roko. Drugo jutro je izmučeni princ spremenil svoje stanovanje in ime, nakar je šel imel nekoliko miru. Zaklet pa se je obenem tudi, da ne pride nikoli več v New York.

Ponesrečena vajo ognjegasec.

V Eitafu pri Siegburgu je stanoval v ondornem glavnemu hotelu neki komercialski svetnik iz Kolina. Povodom neke ognjegasne slavnosti je dovolil lastnik hotela ognjegascem, da smejo imeti pri hotelu vajo ter je določil veliko sobo z dvema odprtima oknom, v katero smejo ognjegasci splezati, kakor da bi v hotelu gorelo. Vse je šlo gladko. Naglo je splezal najspretnjši ognjegasec v drugo nadstropje ter skočil skozi odprto okno v

sobo, in sicer v — spalnico imenovanega komercialnega svetnika, ki je imel slučajno tudi odprto okno. Prestrašeni gost je skočil iz postelje, ker je mislil, da je prišel ropar skozi okno, planil je v sami straji v drugo sobo ter po stranskih stopnicah na dvorišče, glasno kliče na pomoč. Ognjegasec pa je mislil, da je gospod skočil v drugo sobo po revolver, zato jo je še hitrejših krah pobral iz sobe, a na dvorišču sta trčila s pregnanim komercialskim svetnikom zopet skupaj, nakar se je zmota pojasnila.

Nekoliko o 4. juliju.

Po vsih združenih državah je dan 4. julija uveden kot narodni praznik v spomin na osvobodjenje združenih držav iz angleškega oblastva.

Amerikanci ta dan praznujejo na raznovrstne načine, najbolj pa jim je priljubljeno zažiganje umetnih ognjev, spuščevanje raket in pokanje z razstrelnimi tvarinami. Od zgodnjega jutra do pozne noči se sliši prasketanje pokalic, tje pa sem se pa tudi umešava močni pok takozvanih "slepih bomb", ki tako močno ustrelje, kakor kakšen top.

Da tako početje pa zahteva tudi nekoliko žrtev, je samo ob sebi umevno in kolikor je sedaj znano je 4. julij v letu 1906 zahteval v združenih državah 38 mrtvih in 2789 ranjencev. V našem mestu smo imeli 3 mrtve in 230 ranjenih.

Po večinoma tih so otroci a tudi odrasli je še precejšno število. Če se pri tem zažiganju uname tje pa sem kakšna hiša to nič ne de, saj imamo v Chicagu vrle in izurjene gasilce, kateri ogenj kmašo pogase. Da so imeli tudi ognjegasci tar dan čez glavo opravka, kaže to, da so morali v 60 slučajih posredovati in kakor se poroča, je ogenj nad \$100,000 škode na poslopih napravil.

Vender to je le malenkost, glavna stvar je bila, da je praznik bil "all right".

V Irving parku je otročja sirotišnica praznovala ta praznik kaj veličastno. Obhod otrok z godbo na čelu je otvorilo to slanje. Na to se je versilo razno tekmovanje v tekanju in sicer tekanje žensk, debelih mož, starih mož in celo protestantski duhovniki so bili na programu.

Izid tekanja za stavo nam pove, da je pastor Laughlin, kateri je v 11 sekundah predirjal 100 jardov, dobil prvo darilo; v dirkanju starcev, pa je 84 letni Thomas premagal svojih 9 tekmecev, kateri so vsi skupaj šteli 689 let. Da je ta dan tudi policija in kazenska sodnija imela čez glavo opravka, posnamemo iz tega, da je samo na zapadnem delu mesta aretirala 200 oseb, kateri so z revolverji streljali. Obsojeni so bili v plačilo 1 do 50 dolarjev.

Rešilna družba je tudi ta dan praznovala v potu svojega obraza, kajti neprenehoma je dobivala obiske ljudi, ki so se pri streljanju več ali manj poškodovali in iskali potrebni "flajštrev" za svoje razstreljene ude.

Vse te malenkosti pa niso ovirale narodnega slavlja in razni časnik poročajo, da se je zveršilo vse v najlepšem redu in da je končal 4. julij 1906 v splošno zadovoljnost in veselje —

Nekaj žalostne statistike o 4. juliju.

Ta dan zahteva vsako leto nekoliko žrtev. Poglejmo, koliko ljudi je od leta 1899 bilo pri tem ubitih in ranjenih:

1899 — 3 mrtvi, 1074 ranjenih
1900 — 30 mrtvih, 1123 ranjenih
1901 — 19 mrtvih, 1611 ranjenih
1902 — 21 mrtvih, 1978 ranjenih
1903 — 48 mrtvih, 2936 ranjenih
1904 — 25 mrtvih, 1977 ranjenih
1905 — 42 mrtvih, 2431 ranjenih
1906 — 38 mrtvih, 2789 ranjenih

Potem takem ne sme nikdo trditi, da Amerika ne napreduje. Če je bilo letos nekoliko manj mrtvih in ranjenih, ne smemo trditi, da gremo rakovo pot — pač pa pričakujemo drugo leto večjega uspeha, kajti letos je bilo po žepih suša in radi tega tudi nekoliko manj mrtvih in ranjenih.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

Izgubljeni Bog.

Ponatis iz Slovenskega naroda.

V.

Ko pa je postavil gospod Peter na črvo mizo tik Metine postelje staro burzo, opazil je, da svete hostije ni v nji. Otrpnil je od straha in groze ter je zaječal:

"Boga sva izgubila, Kozica! Boga sva izgubila!"

In Kozica je zatulila: "Boga sva izgubila, a jaz dobro vem, kje!"

Duhovnik in cerkovnik sta brez daljše besede pograbila svoje reči ter pobegnili z Ostrožnega brda, kakor bi za njima gorelo Bodisi, da sta hotela izgubljenega Boga iskati, bodisi da sta ga hotela iz cerkve prinesiti! Sosedje in sosedje, ki so se bili, kadar so začeli zvonček v dolini, zopet zbraši krog kočevnjaka, so strmeli ter soglasno izrekli, da kaj takega še niso doživeli.

Končna soglasna sodba pa se je glasila tako, da mora to biti božja kaznen, in da mora biti Cehunova Meta velika grešnica, ker jo je zadelo ta božja šiba. O Petru, gospodu, da ni zinih nihče niti žal besedice!

V svojem koritu pa je ležala "velika grešnica" kakor bi bila okamnena.

Njena prijateljica je stokala v kotu: "Boga so izgubili, ta pa umira in Boga bi bila tako potrebna!"

Čez nekaj časa se je oglasila bolnica v postelji: "Kaj praviš Marjeta, da so Boga izgubili? Kdo pravi? kdo pravi?"

Na to se je pomirila ter pričela samo saboj govoriti: "Boga niso izgubili! Boga ne smejo izgubiti, ker ga pričakujem. In glejte, in glejte, res že prihaja! Po hribu proti Ostrožnemu brdu stopa, in trnjevo krono ima na glavi in križ na rami! Njegove oči pa so obrnjene proti meni in le proti meni! Kako dobre so te oči in žarele iz njih gre skozi moje možgane, da ne čutim več bolečin. Od kod ta luč. Marjeta, od kod ta luč? Ali ga ne vidiš Gospoda? Do vrat je že prišel in svetlobo ima pred sabo, in za sabo ima svetlobo! Glej vrata so se odprla, vstopil je v beli obleki, in obraz se mu sveti bolj, kot se sveti samo sonce! Marjeta, k meni prihaja! Pristavi stol k postelji in obriši ga, prav dobro ga obriši, da se moj Bog k meni vsede, in da se ne vsede v prah!"

Ta živalica, ki se v življenju ni nikdar smejala ali prav malokdaj, se je tedaj v smutnem trenutku tako sladko zasmejala, da stara Marjeta tega smeju ni mogla nikdar več pozabiti. Da je gledala tedaj z Mete umirajočim očesom, bi bila videla, kako je pravi Krist pristopil k postelji, položil roko na glavo bolnici ter ji otvoril vrata v večno veselost.

S Kristom je odšla z Ostrožnega brda!

Drugi dan so našli pastirski skatljico s sveto hostijo v šumi in srečno so jo našli v župnišče. Presvitli, ki stebrov konsumnih društev ne prestavlja rad, pa je moral gospoda Petra vendar le prestaviti. Prestavil ga je v srednjo vas pri Ribnici.

Od tam pa nam "Slovenec" ravnokar tole sporoča: "Hvala Bogu, dobili smo novega gospoda, vzornega božjega služabnika, gospoda Petra. Taki duhovniki so nam pravi božji blagoslov, ker žive z narodom za narod. Takoj, ko je gospod Peter tu sem prišel, opazil je, da nas odirajo naši trgovci oduhuili. Zastavil se je z vsemi močmi za ustanovitev prepotrebne konsumnega društva. In danes že imamo to društvo. Gospodu Petru pa Bog stoterokrat povrni trud, kojega so imeli za nas!"

Sedanjemu rodu v pouk, bodočemu rodu v strmenje in vsem svrdcem duhovskega in neduhovskega stanu v zasluženo slavo spisal in zapisal je resnično to pripoved

dr. Ivan Neveščak.
(Konec.)

Vojška humoreska.

Spisal Volčanski.

Na stara leta se mož kaj rad spominja lepih, zlatih časov, katere je preživel v svoji mladosti. V te čase uštevva tudi one, katere je preživel v vojaški ali v cesarski suknji. Vedno vesel in pripravljen na razne hudomušnosti, z strogimi predpisi biti vedno v boju, seveda zraven pa ne pozabljati na nežni spol, tako je življenje pravega vojaka, in ker sem bil tudi jaz vojak — pravi vojak — sem tudi jaz živel po tih načelih.

Vender časi se spreminjajo in s temi tudi mi, kar pa nič ne dene, — moramo se pač privaditi vsemu in vse za dobro vzeti, kar nam ta koštrunasti svet ponuja. Pravega vojaka pa presneto malo briga, če se zemlja suče ali ne, njemu je vse eno, glavna stvar je le veselje, drugo vže pride samo ob sebi.

Da, kakšna radost je biti vojak! In jaz sem bil tudi!

Oči nekega debelotrebnežnega vojaškega zdravnika so spoznale v meni vse lastnosti, ki jih zahteva vojaški stan in v žalost objokane mamice, sem moral, hočeš ali ne, obleči sivo suknjo.

Ker so vsi moji gorenji in spodnji deli telesa bili v redu, utaknili so me k poljskim lovčim.

Menadžer mi je preskrbel cesar, obleko mi je dal računski podčastnik, katerega smo nazivali "mater kompanije" a čas rekrutnega izvežbanja mi je kraljal čokasti podčastnik, kateri se je v potu svojega obraza trudil ucepiti mi vojaško izobrazbo. Ker nisem bil zateleban, je šlo vse v redu in hitro.

Po dokončanem rekrutnem izvežbanju poslal me je stotnik v podčastniško šolo, kjer sem zajemal višjo vojaško vedo in ker sem bil pravi tiček, sem kmalo razumel višje stvari, napravil sem iz 13 prašanj obstoječo skušnjo in postal sem celo "korporal". Joj, kaj sem bil sedaj! C. in kr. korporal, kateremu morajo vsi podložniki salutirati!

Nisem se dolgo časa razveseljeval korporalske časti, kajti stotnik je spoznal, da v meni tiči nekaj posebnega, in nekega lepega dne sem si moral priti še tretjo zvezdo — kajti povzdignjen sem bil v četovodja in po nedolgem času, to je čez par mesecev, sem pa moral prevzeti nalogo "kompanijske mamice", to je, postal sem "računski podčastnik. S tem sem pa tudi svoj vojaški cilj in slavo dosegel.

Lepo oblečen, s svetlo sabljico ob boku, tako sem gledal brezskrbno v življenje, med tem pa vedno teoretične naloge reševal o raznih burkah, ki so se potem tudi navadno, v jezo ali žalost naših predstojnikov, praktično izvedle. Na ta način sem kraljeval na prestolu "kompanijske mamice".

Ker so pa v našem bataljonu štiri kompanije, morale so biti tudi štiri kompanijske matere. In bili smo, pa kakšni!

Komaj so se naši predpostavljene oddahnili od ene burke, vže smo jim napravili drugo. Kakor rečeno bili smo štirje: Rajko, Drago, Faust in Jože. Tako so bila naša krsna imena. Vsaki od nas je tudi imel svojega psa, prav za prav zadnja dva sta imela psička ženskega spola. Karo, Poluks sta ste imenovala možka člana, Lola in Luli pa ženski članici te pasje rodbine.

Ker se mi štirje, seveda pasjo družino izvzeto, nismo bili čisto nič v sorodu, so nas vezale le prijateljske vezi, vender osoda je hotela drugače, kajti s tem, da sti Lola in Luli nosili pod svojimi nežnimi srci znak ljubezni Karota in Poluksa, stopiti smo imeli tudi mi kot posestniki psov v nekako tesneje razmerje, ki jo je povzročila pasja ljubezen.

Dogovorili smo se, da bomo ta prigodek praznično praznovali pri čaši vina. Karo in Poluks dobila vsak eno klobaso a nežni Lola in Luli, ki sti z resnimi pogledi pričakovali materinskega veselja, pa dobiti ukuhano juho, v katero bi potresli nekoliko mesenih koščkov kot poboljšek in priladek.

Zgodilo se je! Lola je imela pet, Luli pa štiri mladiče. To je bilo veselja!

Krmili smo živalice, kar se je dalo, pri tem pa tudi nismo pozabili Karota in Poluksa, katere sta prve dni res nekako začudeno gledala toliko število svojih potomcev.

Vender čita čez naš račun. Cela pasja zgodovina se je zdela našemu dovoljniku nekaka nepristojna, in nekega dne smo dobili ukaz, pasji zarod uničiti, ali pa prodati. To je bilo težko! Tužna je bila ločitev! Vender povelje je povelje in pokoriti se mu mora.

Težkim srcem smo oddali celo pasjo zalego nekemu pasjemu prekupcu in ker so bile živalice čedne — dobili smo za vse skupaj 30 goldinarjev, katere smo smatrali kot oblaga tužnih bolečin, ki so razjedale naša srca. Ker je bila pasja družina za nas mrtva, sklenili smo preminoli pasji zalegi v spomin in čast nekoliko žalostnino, katero smo obdržavali v bližnji krčmi, in katere posledica je bila taka, da se še danes s tresočimi hlačami na njo spominjam. —

Zapustivši ta kraj, kjer smo žalostni konec pasje rodbine praznovali, hoteli smo se podati proti domu.

Na glavnem trgu, v katerega se stekajo vse glavne ulice garnizijskega mesteca, smo nekoliko postali, kajti žalost je pri Dragotu dobila posledice in nekako tožno in mučno, s pobešeno glavo je sledil dogodljajem, ki so se nad njim zvrševali. "Rajko" prosim Te, tolaži me, napravi kaj izvanredno smešnega, kajti ti dobro znaš kaj takega, napravi kar hočeš, samo da pozabimo to pasjo zadevo." Tako me je prosil moj prijatelj Rado.

Pustil sem se pregovoriti, kajti ubogi črv se mi je smilil. Dogovarjali smo se nekaj na tihem o naši nalogi in ko smo bili edini, razpršili smo se na štiri strani.

Jaz sem si izvolil glavno ulico. Ko sem prišel do neke hiše, kjer je nad vrati z zlatimi črkami bilo napisano "Neža Lampe, skušena babica" sem postal.

Vleči sem pričel za zvonček in kmalo na to sem zaslišal, a grem nastropju zvonjenje. Nisem dolgo čakal, ko se neka oseba prikaže na oknu, ter praša: "Kdo je, kaj želite?"

"Ste Vi skušena babica?" prašam jo jaz. "Da, gospod! Kaj pa hočete?" mi odgovori ona.

"Pojdite hitro v kolodvorski hotel, tam je neka gospa, katere potrebuje Vaše pomoči." — To je bil moj ukaz. — "Hitro, hitro pridem gospod!" je odgovorila skušena babica, katere si je pač mislila da bo prisluzila kaj okroglega.

Na to jaz hitro odidem, ostal sem pa v bližnji ulici, kajti tudi v tej je kraljevala skušena babica, ali kakor jih pri nas nazivljajo "komari" in tudi to sem zbudil iz sladkega spanja.

Na ta način sem še nadaljne dve "komari" spravil na noge, a potem brazil korakov odšel v ljudski vrt, ki je bil nasproti kolodvorskega hotela. Tam sem že dobil svoje tovarišje in vsaki mi je javil, da je nalogo dobro zvršil.

Celih trinajst "porodnih pomočnic" smo spravili na noge. — Pač nesrečno število!

Le malo časa smo čakali; od daleč smo ugledali neko v veliko ruto zavito prikazen, katere se nam je hitrim korakom bližala, a v rokah je imela zabojček, katerega je tesno držala v svojih rokah, kakor da bi se bala, da bi jej ga noč ne vzela.

Številka 1. Tako smo si mislili in pričakovali nadaljnih stvari.

Hitro se je št. 1. bližala vratam hotela, a ker so bila zaprta, je začela pritiskati na bunčico električnega zvonca, a kmalo na to so se vrata odprla in številka prva je vstopila v hotel.

Takoj je nastalo go hotelu vrvenje, vrata so se odpirala in zapirala, a kratko za tem pa je že prikazen, to je št. 1. zapuščala hotel, S stisnjeno pestjo je žugala proti hotelu.

Zopet se bliža druga prikazen. — Halo št. 2.; na to 3., 4., 5., 6., 7. Naprej od samega smeha nisem mogel šteti. Prikazni so šle v hotel.

To je bil dirindaj, krk in polom. Kaj takega še nisem doživel.

Vsakdor, kateri bi ta prizor videl, mislil bi, da metle jezdeče copernice zapuščajo svoje shode ali seje. Kako so klele vojaštvo!

Konečno ker jim ni nič pomagalo, napotile so se "sprasane" nazaj v svoja gnezda.

Od samega smeha obnemogli, podali smo se tudi mi štirje v svoja ležišča.

Vender ni ga veselja brez tuge! Ko sem zjutraj zapuščal svoje ležišče, sem že iz dvorišča zaslišal trombo, ki je klicalo celo vojaštvo skupaj. Alarm! Saprament! — Sedaj pa hitro v razna jermena. V teku četrte ure je vže stal bataljon pripravljen. Kam pojdemo? Tako se je marsikedo spraševal. Major pride — a ni bil kot vedno dobre volje, strogo je gledal, in njegovo nagrbčeno čelo ni kazalo nič dobrega.

Kaj pa leze zadej za njim? Grom in strela! Li sanjam? Nekaj ogrnjenih prikazni se valja za majorjem in v eni tih spoznam "skušeno babico — Nežo Lampe."

Vsi svetniki pomagajte! Te babice so izvolile iz svojega kroga deputacijo, katere bi spoznala pred celim bataljonom krivce večerajšne hudomušnosti.

In res — bližajo se — a ena od tih pokaže s svojo koščena roko na svojo osebo.

"A tako, Rajko! — To sem pač vedel," je rekel major. In na ta način so se prikazali tudi ostali tri-

je tovariši, kot sokrivci večerajšnega atentata na skušane babice.

Kot zgrevani grešniki smo stali pred bataljonom, posebno pa meni je predlo, kajti mera moja je bila vže polna.

"Pridite vsi k raportu," zaukaže major; in se obrne od nas, na to se je pa podal z deputacijo skušnih babic v svojo pisarno, kjer je podrobno pozvedaval našo, nad temi storjeno pregreho.

Tu pa tje sem videl, kako so se častniki muzali, a naenkrat je bil pa ves bataljon v smeju.

Bataljon je šel na vaje, mi štirje pa smo plašno pričakovali raporta. Tudi ta čas je prišel. Podali smo se v majorjevo pisarno, kjer nas je "strogi" vže pričakoval.

Procedura je pričela. Jaz sem moral povedati celo historijo, pri tem pa nisem pozabil pasje zgodovine, omenil sem jo kot oolajševalni razlog, poudarjal sem pa posebno našo žalost a prebridki zgubi naše pasje družine.

Gospod major se je komaj zderževal smeha, tako se je godilo tudi drugim častnikom, ki so bili navzoči pri tem uradnem delu in slednjič, ko se niso mogli več premagovati spustili so se v smeh in krohot a z njim tudi mi štirje grešniki.

Na to prične gospod major diktirati kazni, katere nas je vsacega oropala sedemdnevne prostosti. Konečno nas je pa še posvaril in rekel: Ne kličite mi več skušenih babic, kajti radi njih se res ne spleča imeti sobni zapor.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnika ali praznik, tedaj se oglaite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cenil.

JURIJ MAMEK, 581/8. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vaelej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčih in betoljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

COLORADO SLOVI PO SVOJI RODOVITOSTI.

NAJUGODNEJŠA VOŽNJA
V NJO JE

Denver & Rio Grande R.R.

vožnja predočiva najlepši razgled.

Colorado je najrodovitejša dežela pod solncem, in nikdo naj ne zamudi prilike se tam nastaniti kot kmetovalec.

Pišite po vožne listke in pojasnila.

S. K. HOOPER, G. P. & T. A. R. C. NICHOL, General Agent
Denver, Colo. 242 Clark Str., Chicago.